

Conjunctuur Bericht

Nederlands Beroepsgoederenvervoer over de Weg

Conjunctuurbericht, 4^e kwartaal 2009

Inclusief beoordeling 2009 en verwachting 2010

De economische situatie van transport en logistieke bedrijven is nog steeds niet denderend. Zelfs 'slecht' is voor een groot aantal bedrijven te zwak uitgedrukt. En dit, ondanks een stijgende toename van bedrijvigheid. Ook de omzet, vrachtprijs en winst laten in de laatste maanden van 2009 een stijgende lijn zien. Maar alle indicatoren blijven ver onder de maat. Het mag dan iets beter gaan, de verbetering biedt voor veel bedrijven geen soelaas voor de slechte economische situatie. 'Een fatsoenlijke boterham verdient je momenteel niet', aldus een aantal ondernemers.

Het jaar 2009 wordt door ondernemers afgeserveerd met de laagste waardering ooit. In tegenstelling tot voorgaande jaren, zijn het dit keer ondernemers van grote bedrijven die het meest negatief oordelen. Ondernemers in het auto- en containervervoer zijn zakelijk het minst te spreken over het afgelopen jaar. Maar ook ondernemers in physical distribution, die gewoonlijk bovengemiddeld positief oordelen, zijn behoorlijk negatief.

Dat het jaar 2009 zakelijk gezien een 'slecht' jaar is geworden, zal niemand verbazen. Begin 2009 voorspelde namelijk 60% van alle ondernemers, dat het een 'matig tot slecht' jaar zou worden. Uiteindelijk oordeelt 63% dat 2009 een 'matig tot slecht' jaar was. De neerwaartse spiraal, ontstaan door de kredietcrisis, gevolgd door een recessie, startte voor transport en logistiek halverwege 2008. Ondernemers voelden de komende ontwikkelingen goed aan. De voorspelling voor 2009 had dus gereede gronden. Maar dat het een dergelijk slecht jaar zou worden, is bijna door niemand voorzien. Een meerderheid van 65% zag in 2009 de bedrijvigheid sterk afnemen. Daarbij verwacht 30% 2009 financieel negatief af te sluiten. Niet eerder sprak zo'n grote groep volmondig uit verlies te lijden.

Stemmingsindicator totale bedrijvigheid

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	3,5	3,2	2,3	3,7	2,7	4,0	3,3
kw.3-2009	5,2	5,2	5,1	4,8	5,8	3,9	5,2
kw.4-2009*	5,2	5,6	6,6	5,3	6,0	4,7	5,5
kw.4-2009	5,0	5,7	6,4	5,2	6,0	5,0	5,4
kw.1-2010*	3,6	3,2	3,1	3,3	3,9	3,8	3,4

*o.b.v. verwachting

Bedrijvigheid stijgt licht

De bedrijvigheid neemt in het 4^e kwartaal ten opzichte van het voorgaande kwartaal iets toe. De indicator stijgt van 5,2 in het 3^e kwartaal naar 5,4 in het 4^e kwartaal. Voor het 1^e kwartaal van 2010 wordt op kwartaalbasis een afname verwacht. De indicator daalt in het 1^e kwartaal op basis van verwachting naar 3,4. Bij de helft van alle bedrijven zal de bedrijvigheid naar verwachting in het 1^e kwartaal ten opzichte van het 4^e kwartaal dalen, 13% verwacht meer bedrijvigheid. Ten opzichte van het 1^e kwartaal 2009 zegt 25% voor het 1^e kwartaal meer bedrijvigheid te verwachten naast 39% dat minder bedrijvigheid verwacht.

Stemmingsindicator binnenlandse bedrijvigheid

	Klein	middel	groot			log.	totaal
kw.4-2008	4,0	3,7	2,2	-	-	4,3	3,7
kw.3-2009	4,8	4,8	4,2	-	-	3,9	4,8
kw.4-2009	4,8	5,4	5,9	-	-	2,9	5,2

Op kwartaalbasis is de indicator voor bedrijvigheid bij kleine bedrijven gedaald van 5,2 naar 5,0. Bij middelgrote bedrijven stijgt de indicator van 5,2 naar 5,7 en bij grote bedrijven van 5,1 naar

INHOUDSOPGAVE

Bedrijvigheid stijgt licht

Internationale bedrijvigheid stijgt meer

Nog steeds sprake van overcapaciteit

Vrachtprijs op laag niveau

Concurrentie hevig

Omzet- en winstniveau onder de maat

Winstniveau praktisch onveranderd

Kostenniveau stijgt

Vacaturegraad flink gedaald

Minder bedrijven met tijdelijke krachten

Weinig plannen om te investeren

Vertrouwen zeven kwartalen negatief

Vierde kwartaal scoort hoger

Waargenomen verandering crisis

Orderportefeuille beter gevuld

2009, een zwarte bladzijde

Consequenties voor personeelsbestand

Ondernemers schatten 2010 hoger in

Lange weg te gaan

Beoordeling 2009 en verwachting 2010

Beoordeling 2009 en verwachting 2010 per categorie

Grote verschillen

Begripsomschrijving:

Categorie bedrijven:

Klein (<5 vrachtauto's)

Middelgroot (5-50 vrachtauto's)

Groot (≥50 vrachtauto's)

Binnenlands (≥75% omzet uit binnenlandse activiteiten)

Internationaal (≥ 75% omzet uit internationale activiteiten)

Logistiek (≥ 40% omzet uit logistieke diensten, naast transport)

De **Stemmingsindicator** zoals in dit bericht bedoeld, stelt TLN samen uit het percentage positieve en negatieve respondenten ten opzichte van het totaal aantal respondenten, waarbij de uitkomst wordt gewogen. Het minimum is 0, maximum is 11

Vacaturegraad = aantal vacatures ten opzichte van het aantal ingevulde arbeidsplaatsen, als percentage weergegeven

Investeringsgraad = aantal geplande aanschaffen voertuigen (koop/lease) ten opzichte van het in gebruik zijnde aantal voertuigen, als percentage weergegeven

Graad oproep- en uitzendkrachten = aantal oproep- en aantal uitzendkrachten ten opzichte van het aantal ingevulde vaste arbeidsplaatsen, als percentage weergegeven

Losse krachten = uitzend- en/of oproepkrachten

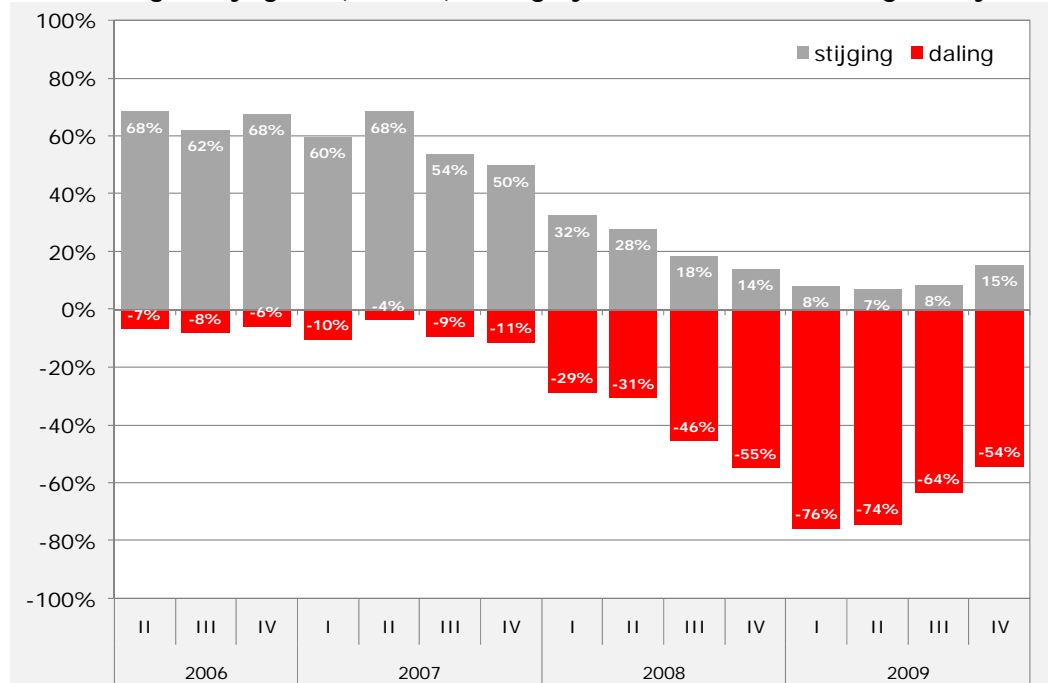
Kwartaalbasis = kwartaal vergeleken met voorgaand kwartaal

Jaarbasis = kwartaal vergeleken met hetzelfde kwartaal van voorgaand jaar

6,4. Bij bedrijven met overwegend binnenlands vervoer stijgt de stemmingsindicator van 4,8 naar 5,2 en bij internationaal georiënteerde bedrijven van 5,8 naar 6,0. Bij bedrijven waarbij de omzet voor een belangrijk deel wordt bepaald door andere logistieke diensten dan transport stijgt de indicator voor bedrijvigheid van 3,9 naar 5,0. Door alle categorieën wordt op kwartaalbasis in het 1^e kwartaal van 2010 minder bedrijvigheid verwacht

De stemmingsindicator voor uitsluitend binnenlandse bedrijvigheid stijgt van 4,8 in het 3^e kwartaal naar 5,2 in het 4^e kwartaal. Bij kleine bedrijven blijft deze indicator met 4,8 ongewijzigd. Bij middelgrote bedrijven stijgt de indicator van 4,8 naar 5,4 en bij grote bedrijven van 4,2 naar 5,9. De indicator voor binnenlandse bedrijvigheid bij logistieke bedrijven daalt van 3,9 naar 2,9.

Ontwikkeling bedrijvigheid (%- / %+) t.o.v. gelijke kwartaal van het voorgaande jaar

Ontwikkeling stemmingsindicator bedrijvigheid per land

	2007			2008				2009			
	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Duitsland	7,3	6,5	6,5	5,4	5,7	4,8	3,4	2,8	3,9	5,7	5,6
België	6,8	6,2	6,1	5,1	5,9	5,2	3,3	3,0	3,9	5,2	5,4
Frankrijk	7,3	5,6	5,8	5,1	5,0	4,3	3,1	2,8	2,9	4,7	5,2
Italië	6,6	6,3	6,2	5,2	5,0	4,3	2,9	3,9	4,1	4,4	5,2
Verenigd Koninkrijk	9,1	7,0	6,4	5,7	4,9	3,6	2,3	2,1	3,9	5,8	4,9
Zweden	7,3	8,4	5,7	5,6	5,3	3,4	3,1	2,7	4,3	4,5	5,9
Spanje	7,5	5,8	6,1	4,9	4,7	2,6	2,6	1,5	3,4	3,6	5,0
Denemarken	7,1	6,4	6,1	5,4	5,8	5,2	2,6	2,3	4,2	4,5	5,5
Oostenrijk	7,1	5,6	5,5	4,9	4,9	4,0	3,2	1,4	3,6	2,4	5,0
Polen	5,5	5,2	5,5	6,6	5,0	5,9	2,4	1,2	4,5	2,8	6,4
Totaal	7,1	6,1	5,8	5,2	5,4	4,7	3,1	2,6	3,6	4,7	5,3

Internationale bedrijvigheid stijgt meer

Drie kwartalen achtereen breidt het aantal ondernemers dat een toenemende bedrijvigheid ervaart uit, de groep die afnemende bedrijvigheid ervaart, krimpt. Dat klinkt als positief nieuws. Maar niets is minder waar. In het laatste kwartaal is de verhouding 15% met meer, tegen 54% met minder bedrijvigheid. Dit laatste geeft een andere kijk op de toename en de stand van zaken met betrekking tot bedrijvigheid. Maar hoe dan ook neemt de bedrijvigheid wel toe.

Terwijl de bedrijvigheid in het binnenlandse vervoer een geringe toename laat zien, zien we in het internationaal vervoer een forsere toename van bedrijvigheid. Behalve in het vervoer op Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, zien we in de laatste maanden van 2009 in het vervoer op alle andere vervoerrelaties een flinke toename. De meest opmerkelijke toenames zien we in het vervoer op Denemarken, Oostenrijk, Polen, Spanje en Zweden. Opmerkelijk, omdat volgens Eurostat deze landen zich economisch, met uitzondering van Polen, niet sneller herstellen dan Nederland.

De stemmingsindicator voor internationale bedrijvigheid stijgt van 4,7 in het 3^e kwartaal naar 5,3 in het 4^e kwartaal. Bij kleine bedrijven blijft deze indicator met 5,1 ongewijzigd. Bij middelgrote bedrijven stijgt de indicator van 4,3 naar 5,3 en bij grote bedrijven van 5,2 naar 5,7. De indicator voor internationale bedrijvigheid bij logistieke bedrijven stijgt van 3,1 naar 5,2.

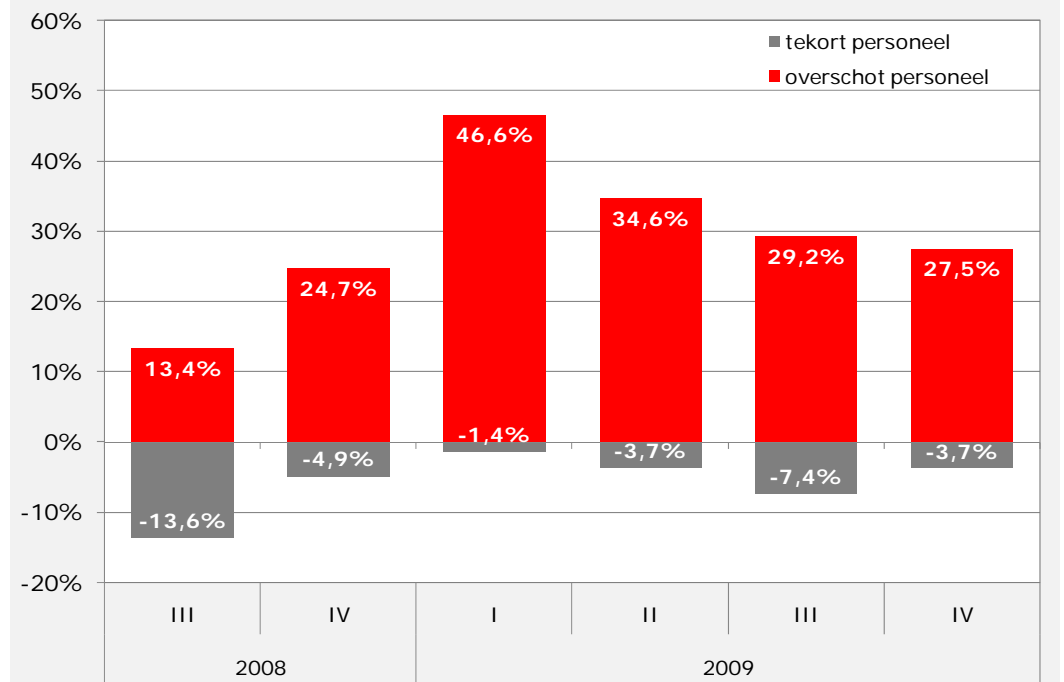
Stemmingsindicator internationale bedrijvigheid

	Klein	middel	groot			log.	totaal
kw.4-2008	3,4	3,0	3,1	-	-	3,3	3,1
kw.3-2009	5,1	4,3	5,2	-	-	3,1	4,7
kw.4-2009	5,1	5,3	5,7	-	-	5,2	5,3

Nog steeds sprake van overcapaciteit

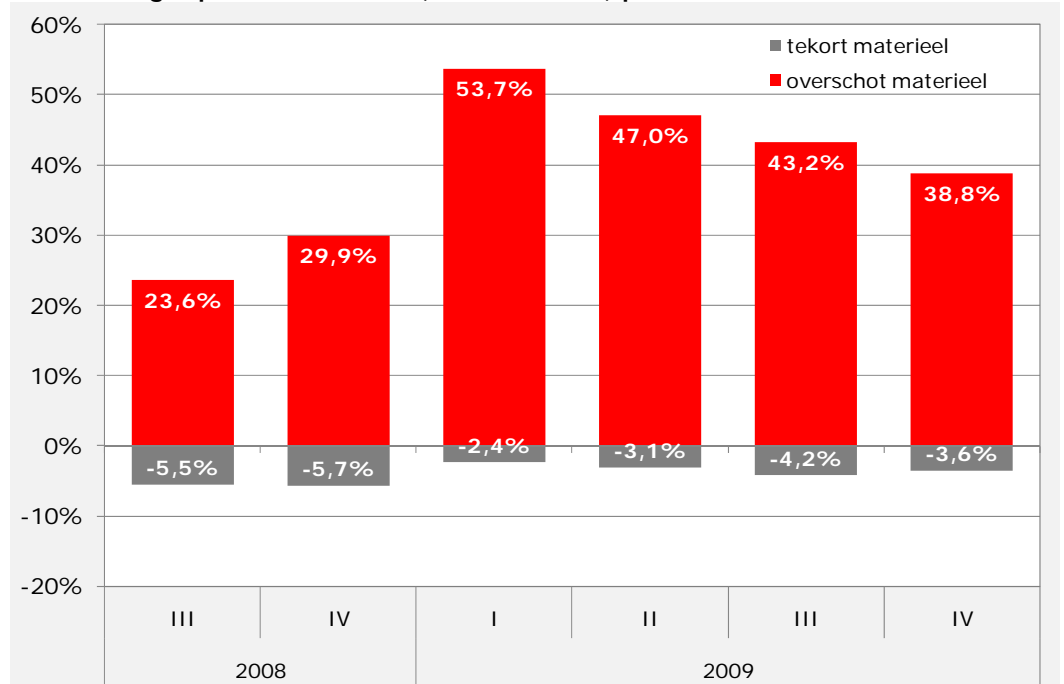
Hoewel het aantal bedrijven dat een overschot heeft aan personeel (mankracht) slinkt, is er bij 28% van alle bedrijven nog steeds sprake van overcapaciteit aan personeel. In het 1^e kwartaal van 2009 maakte 47% melding van een overschot aan personeel. Het aantal bedrijven dat een overschot heeft aan materieel slinkt eveneens. In het 1^e kwartaal van 2009 had 54% van alle bedrijven een overschot aan materieel. Dit aantal is inmiddels geslonken naar 39% in het 4^e kwartaal.

Ontwikkeling capaciteit personeel (overschot/tekort) per kwartaal

Tekort wordt uitsluitend voor de visualisatie afgebeeld in een negatief percentage

Ontwikkeling capaciteit materieel (overschot/tekort) per kwartaal

Tekort wordt uitsluitend voor de visualisatie afgebeeld in een negatief percentage

Vrachtprijs op laag niveau

Het niveau van de vrachtprijs staat, vergeleken met 4^e kwartalen in voorgaande jaren, op een laag niveau. De gemiddelde stemmingsindicator voor het vrachtprijsniveau komt voor een 4^e kwartaal uit op 6,2. In het 4^e kwartaal 2009 staat de indicator echter op 4,8. Vergeleken met de vrachtprijs van een jaar geleden zegt 15% dat de vrachtprijs in het 4^e kwartaal 2009 is gestegen, 48% zegt dat deze gelijk is gebleven en 37% zegt dat de vrachtprijs is gedaald. Op kwartaalbasis daalt de vrachtprijsindicator bij kleine bedrijven licht van 4,9 in het 3^e kwartaal naar 4,8 in het 4^e kwartaal. Bij middelgrote bedrijven zien we een stijging van 4,4 naar 4,8 en bij grote bedrijven van 4,4 naar 4,6. Bij bedrijven met overwegend binnenlands vervoer stijgt de indicator van 4,7 naar 5,0 en bij internationale bedrijven van 4,1 naar 4,4. Bij logistieke bedrijven zien we een stijging van 4,4 naar 4,6.

Stemmingsindicator vrachtprijs

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	5,0	4,6	4,6	4,9	4,4	5,4	4,8
kw.3-2009	4,9	4,4	4,4	4,7	4,1	4,4	4,6
kw.4-2009	4,8	4,8	4,6	5,0	4,4	4,6	4,8

Concurrentie hevig

Het aanbieden van lagere tarieven door de concurrent is een doorn in het oog van veel transport-ondernemers, aldus geleverde commentaren.

"Wij vrezen onze grootste klant kwijt te raken. Die gaat waarschijnlijk met de aller goedkoopste vervoerder in zee. Daar kunnen wij niet tegen concurreren"

"Geen gebrek aan opdrachten, maar door het alsmoer moeten verlagen van de tarieven, onder druk van een ongekend aantal concurrenten, geeft het ons een crisisgevoel"

"Markt gaat kapot door sterke concurrentie en iedereen gaat met zijn tarief onder die van anderen zitten"

"Concurrentie is momenteel erg hevig, vervoerders onder elkaar zorgen ervoor dat opdrachtgevers een veel lager tarief krijgen"

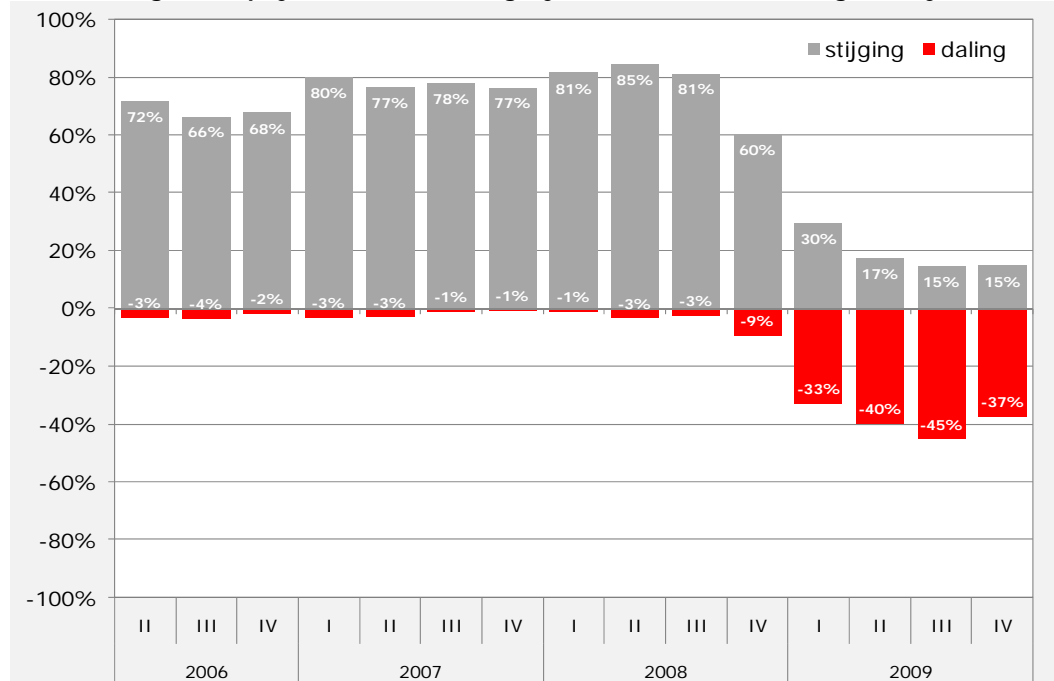
"Veel bedrijven zijn in onze omgeving zijn failliet gegaan. Collega's duiken met hun tarieven ver onder kostprijs. Als het wagenpark maar draait...."

Naast de door ondernemers zelf genoemde 'tarievenoorlog', maakt een groot aantal ondernemers melding van toenemende concurrentie van bedrijven uit Oost Europa, de nieuwe EU lidstaten.

"Tot op heden zie ik geen verbetering in het transportaanbod. Daar komt bij, dat veel Oost-Europese bedrijven tegen een veel gunstiger tarief rijden"

"We hebben momenteel genoeg werk, maar blijft dat zo? De prijzen zijn niet best. We kunnen de concurrentie met de Polen, Bulgaren, e.d. niet aan"

Ontwikkeling vrachtprijs (%- / %+) t.o.v. gelijke kwartaal in het voorgaande jaar

Omzet- en winstniveau onder de maat

Met het gegeven dat 54% van alle bedrijven in het 4e kwartaal een lagere omzet behaalde naast 15% dat, vergeleken met een jaar terug, een hogere omzet behaalde, kunnen we zonder meer stellen dat het omzetniveau onder de maat is. Dat geldt overigens ook voor het winstniveau.

“Wij hadden een zeer sterk bedrijf met ruim voldoende eigen vermogen. Maar door de economische recessie hebben ook wij zeer veel in moeten leveren (kosten omhoog en inkomsten omlaag). Daardoor moeten we blij zijn dat we dit jaar 0 draaien en iets overhouden van de voorgaande goede jaren”

“We hebben dit jaar veel ingeleverd, met een omzetzaling van 47 procent”

Een belangrijke oorzaak waardoor het winstniveau laag staat, is onder andere de vrachtprijs. Het overschot aan capaciteit is weliswaar afgenomen van 47% met een overschot in het eerste kwartaal 2009 naar 28% in het laatste kwartaal, toch is er nog steeds sprake van grote overcapaciteit. Hierdoor permitteren verladers zich volgens een aantal transportondernemers, lagere vrachtprijzen te eisen. Ook al is het voor deze verladers economisch ook een slechte tijd, het blijft een hard gelag als je voor hetzelfde werk minder in rekening kan brengen, terwijl de kosten oplopen. Aangewakkerd door de tiggende brandstofprijzen laat de stemmingsindicator voor het kostenniveau een stijging zien van 5,9 in het derde, naar 6,9 in het 4e kwartaal. Daarnaast wordt volgens sommige ondernemers de vrachtprijs door de concurrent ingezet in de jacht naar opdrachten.

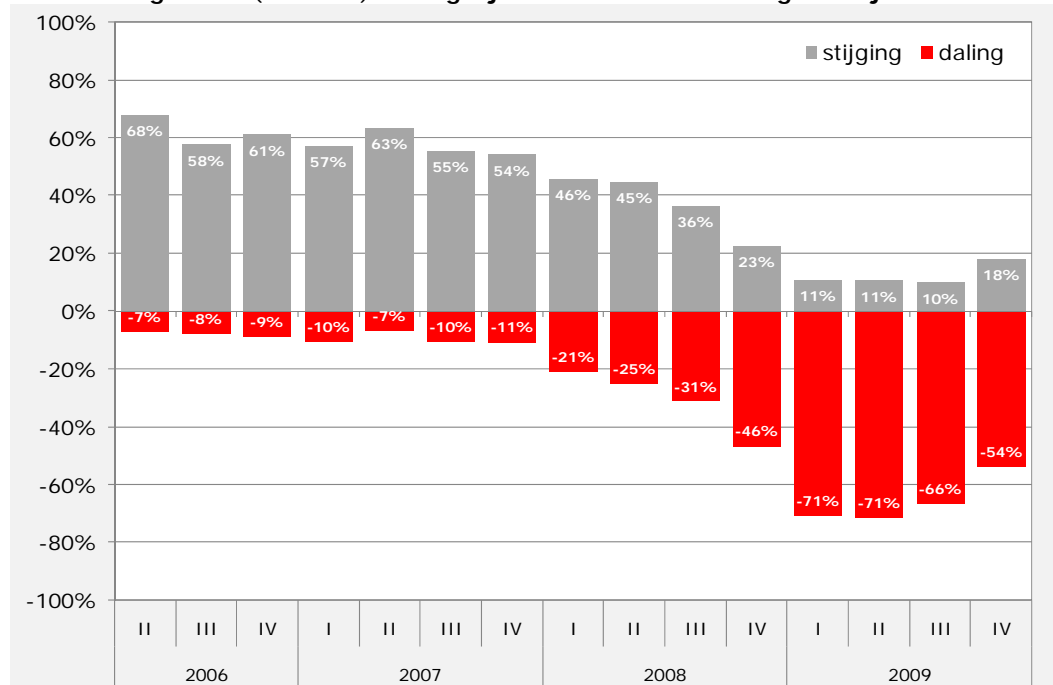
Gemiddelde omzetstijging of -daling t.o.v. gelijke kwartaal in het voorgaande jaar (indicatief)

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.1-2009	-15,1%	-15,4%	-14,2%	-13,8%	-18,4%	-12,7%	-15,3%
kw.2-2009	-16,6%	-16,9%	-13,4%	-15,4%	-19,7%	-16,1%	-16,5%
kw.3-2009	-17,9%	-18,0%	-13,3%	-17,2%	-17,5%	-17,8%	-17,6%
kw.4-2009	-11,1%	-10,0%	-8,0%	-10,2%	-10,2%	-9,4%	-10,2%

Omzetpercentage betreft rekenkundig gemiddelde gebaseerd op de eigen opgaven van respondenten

In het 4^e kwartaal 2009 is de omzet op jaarbasis gemiddeld met 10,2% (indicatief) gedaald. Deze daling is minder groot dan in het voorgaande kwartaal, toen er sprake was van een gemiddelde daling van 17,6%. Bij kleine bedrijven daalt de omzet in het 4^e kwartaal gemiddeld met 11,1%, bij middelgrote bedrijven met 10% en bij grote met 8%. De gemiddelde omzetzaling bij binnenlandse en internationale bedrijven komt uit op 10,2%. De omzet bij logistieke bedrijven daalt in het 4^e kwartaal met gemiddeld 9,4%.

Ontwikkeling omzet (%- / %+) t.o.v. gelijke kwartaal in het voorgaande jaar

Hoewel de gemiddelde omzet op jaarbasis daalt met 10,2%, stijgt de stemmingsindicator op kwartaalbasis licht van 4,9 in het 3^e kwartaal naar 5,1 in het 4^e kwartaal 2009. Bij kleine bedrijven daalt de indicator van 5,2 naar 4,7, bij middelgrote bedrijven stijgt de indicator van 4,7 naar 5,3 en bij grote bedrijven van 4,6 naar 6,1. Bij binnenlandse bedrijven stijgt de indicator van 4,6 naar 4,9 en bij internationale bedrijven van 4,9 naar 5,6. Bij logistieke bedrijven zien we een stijging van 4,4 naar 5,3.

Stemmingsindicator omzet

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	4,0	3,7	3,1	4,2	2,9	4,3	3,8
kw.3-2009	5,2	4,7	4,6	4,6	4,9	4,4	4,9
kw.4-2009	4,7	5,3	6,1	4,9	5,6	5,3	5,1

Winstniveau praktisch onveranderd

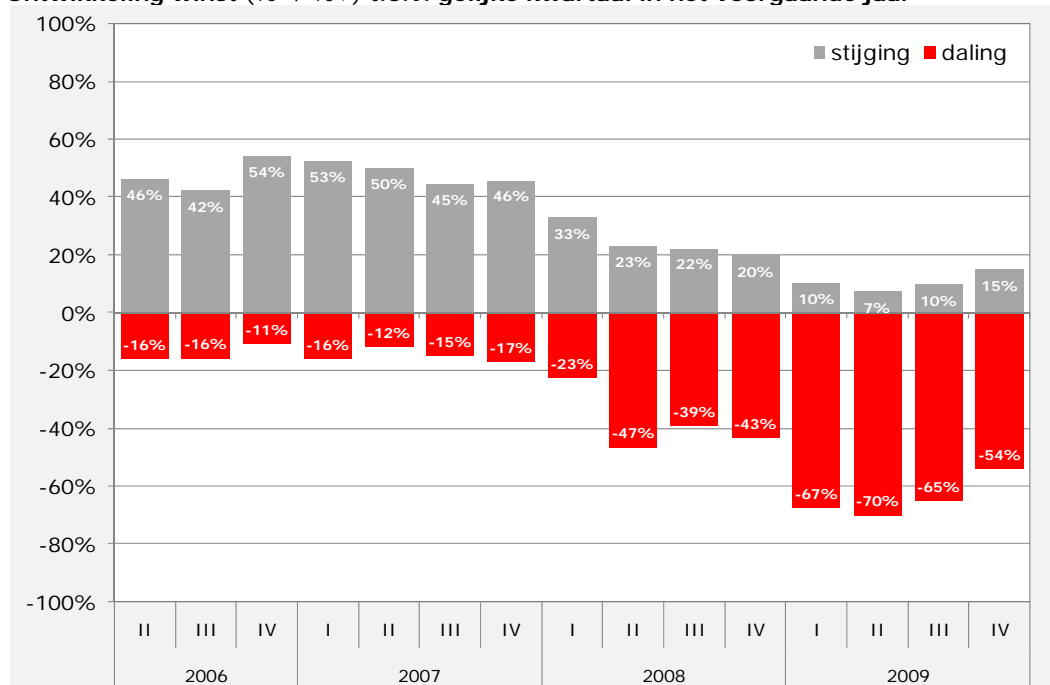
Ten opzichte van het 3^e kwartaal is het niveau van de winst in het 4^e kwartaal vrijwel gelijk gebleven. De stemmingsindicator stijgt licht van 4,2 naar 4,3. Bij kleine bedrijven blijft de indicator met 4,3 gelijk aan het 3^e kwartaal. Bij middelgrote bedrijven stijgt de winstindicator van 4,0 naar 4,3 en bij grote bedrijven van 4,2 naar 5,1. Bij binnenlandse bedrijven stijgt de winstindicator op kwartaalbasis van 4,2 naar 4,4, bij internationale bedrijven van 3,9 naar 4,3 en bij logistieke bedrijven van 3,4 naar 3,9.

Ten opzichte van het 4^e kwartaal 2008 zegt 54% minder te hebben omgezet., 31% spreekt over een gelijke omzet en 15% heeft in het 4^e kwartaal 2009 een hogere omzet gehaald.

Stemmingsindicator winst

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	4,6	3,8	3,1	4,6	3,5	4,2	4,1
kw.3-2009	4,3	4,0	4,2	4,2	3,9	3,4	4,2
kw.4-2009	4,3	4,3	5,1	4,4	4,3	3,9	4,3

Ontwikkeling winst (%- / %+) t.o.v. gelijke kwartaal in het voorgaande jaar

Kostenniveau stijgt

Het kostprijsniveau stijgt in het 4^e kwartaal. De indicator stijgt van 5,9 in het 3^e kwartaal naar 6,9 in het 4^e kwartaal. Volgens 73% stijgt het kostenniveau o.a. door de gestegen dieselprijs. De dieselprijs steeg van gemiddeld 90,5 eurocent per liter in het 3^e kwartaal naar 92,4 eurocent (+2%). Daarnaast zegt 56% dat de gemiddelde kosten o.a. stijgen door stijgende personeelskosten. Een kleine groep (37%) wijst naar de gestegen kosten voor reparatie en onderhoud van vervoermaterieel. De stemmingsindicator voor het kostenniveau stijgt bij kleine bedrijven van 5,8 in het 3^e kwartaal naar 6,7 in het 4^e kwartaal. Bij middelgrote bedrijven stijgt deze indicator van 6,0 naar 7,0, bij grote bedrijven van 5,9 naar 7,3, bij binnenlandse bedrijven van 6,0 naar 6,8, bij internationale bedrijven van 5,6 naar 6,9 en bij logistieke bedrijven stijgt de kostenindicator van 5,8 naar 6,4.

Stemmingsindicator kosten

	klein	Middel	groot	bin.	int.	log.	Totaal
kw.4-2008	3,7	2,9	2,4	3,3	3,3	4,3	3,2
kw.3-2009	5,8	6,0	5,9	6,0	5,6	5,8	5,9
kw.4-2009	6,7	7,0	7,3	6,8	6,9	6,4	6,9

Vacaturegraad flink gedaald

De vacaturegraad is dit jaar flink gedaald. Voor 2007 komt de gemiddelde vacaturegraad nog uit op 5,0%. In dat jaar was er sprake van een flink chauffeurstekort. Hoe wrang is het dat we nu spreken van een 'overschot' aan personeel. De gemiddelde vacaturegraad daalde in 2008 naar 2,9% om vervolgens in 2009 verder te dalen naar gemiddeld 0,8%. De laagste vacaturegraad sinds de eerste meting in 2000. Toch is de vacaturegraad ten opzichte van het 3^e kwartaal in het 4^e kwartaal licht gestegen. De vacaturegraad stijgt van 0,7% naar 1,1%. Bij kleine bedrijven stijgt de vacaturegraad van 0,9 naar 1,6%, bij middelgrote bedrijven van 0,5 naar 0,9% en bij grote bedrijven van 1,0 naar 1,2%. Bij binnenlandse bedrijven zien we een stijging van 0,7 naar 1,2%, bij internationale bedrijven zien we een lichte daling van 1,0 naar 0,9%.

Vacaturegraad

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	1,8%	1,3%	1,4%	1,4%	1,0%	2,6%	1,4%
kw.3-2009	0,9%	0,5%	1,0%	0,7%	1,0%	0,0%	0,7%
kw.4-2009	1,6%	0,9%	1,2%	1,2%	0,9%	1,5%	1,1%

Minder bedrijven met tijdelijke krachten

Het aantal bedrijven dat in het 4^e kwartaal 2009 tijdelijke en losse krachten in dienst had slinkt van 24,2% in het 3^e kwartaal naar 22,8% in het 4^e kwartaal. Ook het gemiddeld aantal tijdelijke en losse krachten daalt in deze periode van 2,0 gemiddeld per bedrijf in het 3^e kwartaal naar 1,5 gemiddeld per bedrijf.

Het aantal kleine bedrijven met tijdelijke en losse krachten slinkt van 10,3% in het 3^e kwartaal naar 9,7% in het 4^e kwartaal 2009. Het aantal middelgrote bedrijven met tijdelijke en losse krachten stijgt licht van 30,5 naar 30,6%, het aantal grote bedrijven daalt van 65,5 naar 50,5% en het aantal binnenlandse bedrijven van 26,2 naar 23,2%. Het aantal internationale bedrijven met tijdelijke en losse krachten stijgt van 16,7 naar 19,5%, evenals het aantal logistieke bedrijven van 26,5 naar 29,1%.

Aandeel bedrijven met uitzend- en oproepkrachten

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	9,1%	28,6%	48,0%	23,9%	13,7%	35,5%	21,0%
kw.3-2009	10,3%	30,5%	65,5%	26,2%	16,7%	26,5%	24,2%
kw.4-2009	9,7%	30,6%	50,5%	23,2%	19,5%	29,1%	22,8%

Gemiddeld aantal uitzend- en oproepkrachten

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	1,0	1,7	2,8	1,6	1,8	2,2	1,7
kw.3-2009	2,3	1,7	2,8	2,0	1,6	1,8	2,0
kw.4-2009	0,2	1,4	7,1	1,4	2,5	8,6	1,5

Weinig plannen om te investeren

Net als de vacaturegraad, daalt ook de investeringsgraad vervoermaterieel. De gemiddelde investeringsgraad in 2007 komt uit op 7,0%. In 2008 daalt de investeringsgraad naar 4,0% om vervolgens in 2009 op een gemiddelde uit te komen van 2,2%. In het 4^e kwartaal 2009 stijgt de investeringsgraad van 1,6% in het 3^e kwartaal naar 3,4%. De investeringsgraad bij kleine bedrijven daalt in deze periode zeer licht van 6,1 naar 6,0%. Bij middelgrote bedrijven stijgt de investeringsgraad van 1,4 naar 3,1%, bij grote bedrijven van 1,4 naar 3,6%, bij binnenlandse bedrijven van 2,2 naar 4,1%, bij internationale bedrijven van 1,4 naar 3,4% en bij logistieke bedrijven van 2,0 naar 4,7%. Van alle geplande investeringen aan het einde van het 4^e kwartaal heeft 32% betrekking op vervanging van verouderd of afgeschreven vervoermaterieel.

Investeringsgraad (vervoermaterieel)

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	8,0%	4,1%	3,5%	4,6%	3,8%	3,8%	4,2%
kw.3-2009	6,1%	1,4%	1,4%	2,2%	1,4%	2,0%	1,6%
kw.4-2009	6,0%	3,1%	3,6%	4,1%	3,4%	4,7%	3,4%

Vertrouwen zeven kwartalen negatief

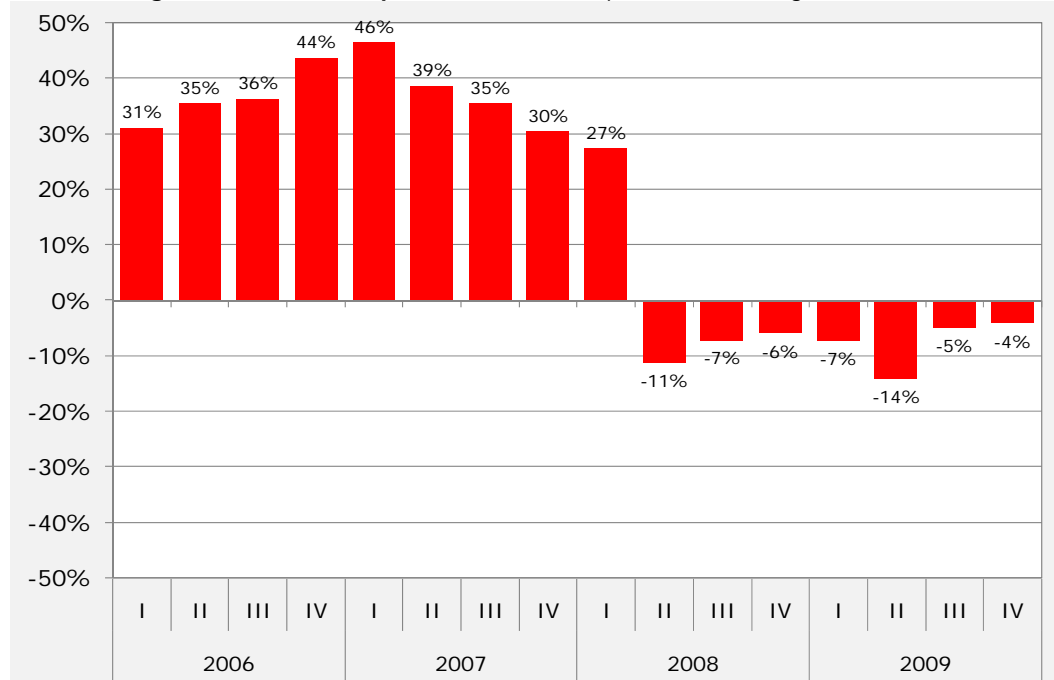
Het vertrouwen is in het 4^e kwartaal licht gestegen, maar nog altijd hebben negatieve ondernemers (geen vertrouwen in de toekomst) de overhand. De som van het percentage positieve ondernemers minus het percentage negatieve ondernemers geeft al zeven kwartalen achtereen een negatief saldo. Voor het 4^e kwartaal bedraagt dit saldo -4%. Ten opzichte van twee voorgaande kwartalen betekent dit wel een verbetering. De stemmingsindicator voor het vertrouwen stijgt licht van 5,2 naar 5,3. Bij kleine bedrijven blijft deze indicator met 5,6 gelijk, evenals bij grote bedrijven met 5,0. De vertrouwensindicator bij grote bedrijven stijgt van 4,8 in het 3^e kwartaal naar 5,2 in het 4^e kwartaal. Bij binnenlandse bedrijven daalt de stemmingsindicator van 5,3 naar

5,2, bij internationale bedrijven zien we een stijging van 5,0 naar 5,6 en bij logistieke bedrijven van 5,2 naar 5,3.

Stemmingsindicator vertrouwen

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
kw.4-2008	5,4	5,0	5,1	5,6	4,4	5,2	5,2
kw.3-2009	5,6	5,0	4,8	5,3	5,0	5,2	5,2
kw.4-2009	5,6	5,0	5,2	5,2	5,6	5,3	5,3

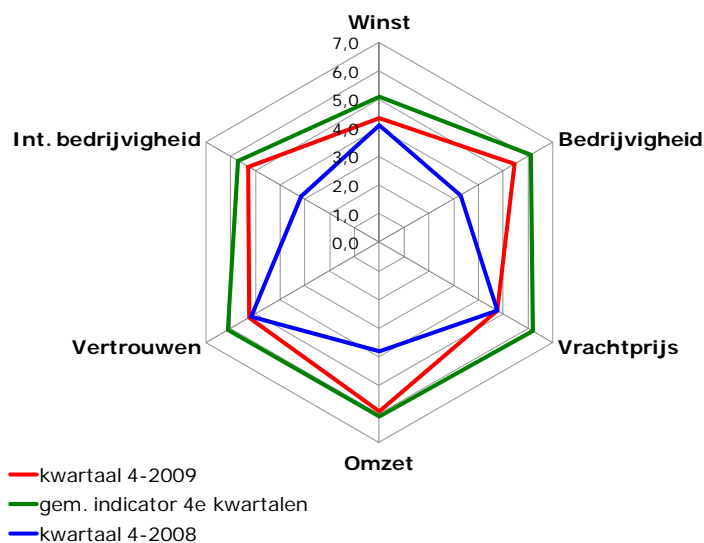
Ontwikkeling vertrouwen transportondernemers (positief minus negatief)

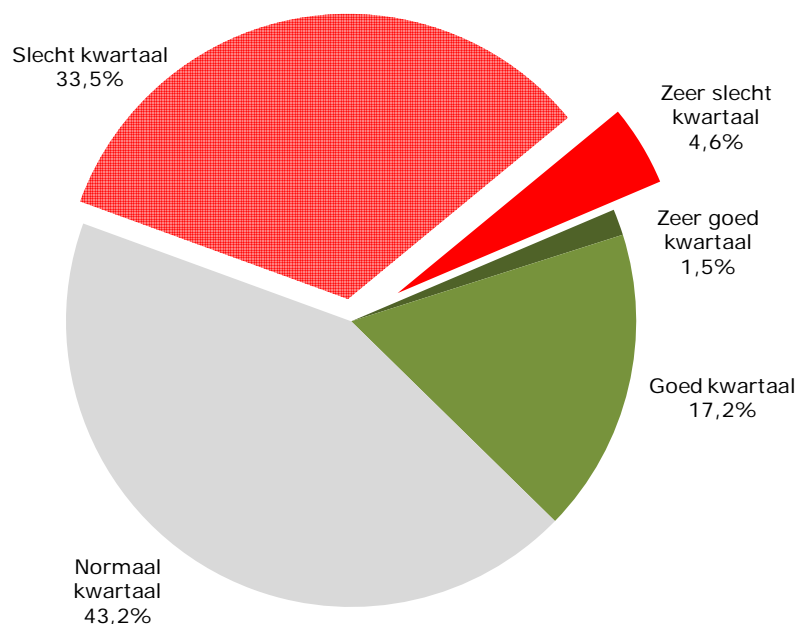
Vierde kwartaal scoort hoger

Het afgelopen 4^e kwartaal is qua bedrijvigheid precies gelopen als ondernemers hadden voorspeld. Met de toegenomen bedrijvigheid, nam ook het omzet- en winstniveau toe, zij het nog steeds onder de maat. De geconstateerde toename valt nog steeds negatief uit. Ten opzichte van het 4^e kwartaal 2008 vallen de meeste belangrijke indicatoren hoger uit. De gemiddelde omzet daalt in 3^e kwartaal 2009 ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder met 17,6%. In het 4^e kwartaal betreft het een omzetzaling van 10,2% (indicatief). Een stijging van 7,5 procentpunt, maar nog altijd een negatieve omzetonwikkeling. Het 4^e kwartaal wordt als volgt beoordeeld: 38% betitelt het 4^e kwartaal 2009 als een 'slecht tot zeer slecht' kwartaal, 43% spreekt over een 'normaal' kwartaal en 19% spreekt over een 'goed tot zeer goed' kwartaal.

4^e kwartaal 2009 t.o.v. 4^e kwartaal 2008 en gemiddelde indicatoren (4^e kwartalen)

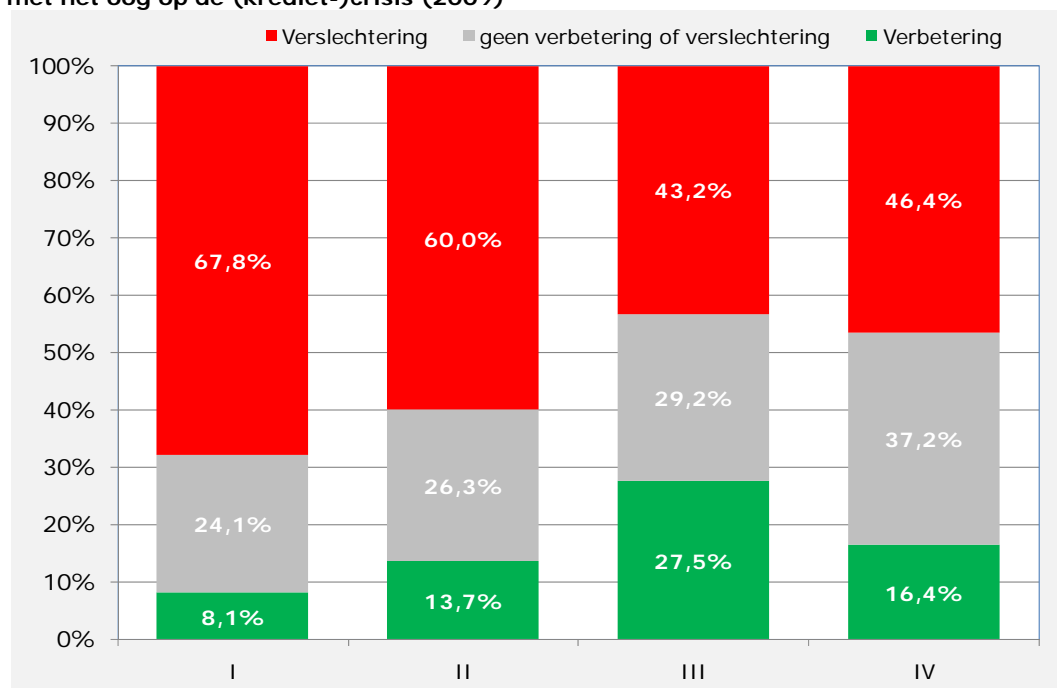
Ondernemersoordeel over 4^e kwartaal 2009

Waargenomen verandering crisis

Het aantal ondernemers dat een verbetering constateert van de economische situatie binnen transport en logistiek ten opzichte van de periode vóór het 2^e kwartaal 2008 krimpt in het 4^e kwartaal. In het 3^e kwartaal constateerde 28% een verbetering in de economische situatie en in het 4^e kwartaal 16%. Het aantal ondernemers dat een 'verbetering noch een verslechtering' constateert, groeit van 29 naar 37%. Het aantal ondernemers dat een 'verslechtering' constateert, groeit van 43 naar 46%.

Ondernemerswaarneming van de situatie binnen transport en logistiek met het oog op de (krediet-)crisis (2009)

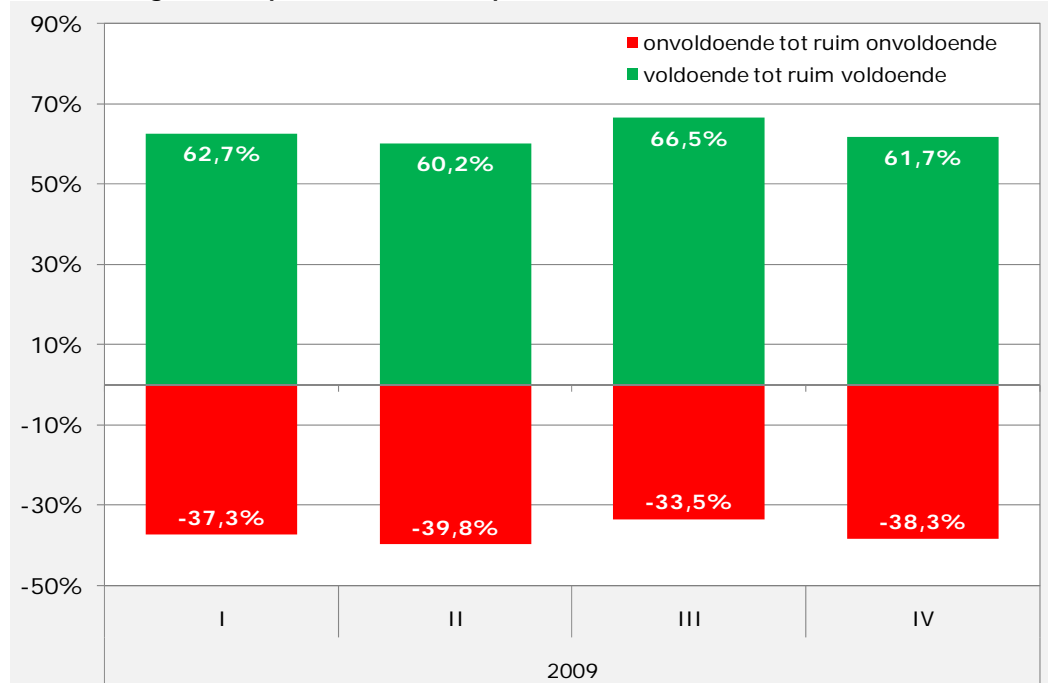
Orderportefeuille beter gevuld

De orderportefeuille is aan het einde van het 4^e kwartaal beter gevuld dan aan het einde van het 3^e kwartaal, zij het dat de groep met onvoldoende opdrachten met 38% nog steeds fors is. Aan het einde van het 4^e kwartaal sprak 62% over 'voldoende tot ruim voldoende' opdrachten tegen 38% met 'onvoldoende tot ruim onvoldoende' opdrachten. Bij kleine bedrijven is de orderportefeuille onvoldoende gevuld bij 37%. Bij middelgrote bedrijven is dat 40% en bij grote bedrijven 34%. Bij binnenlandse bedrijven spreekt 41% over een onvoldoende gevulde orderportefeuille, bij internationale bedrijven is dat 33%. Logistieke bedrijven hebben met 43% de 'dunste' orderportefeuille.

Orderportefeuille transport en logistieke bedrijven voor het 1^e kwartaal 2010

	klein	middel	groot	bin.	int.	log.	totaal
Ruim voldoende opdrachten (zeer veel, meer dan genoeg)	4,5%	3,6%	4,8%	3,5%	6,9%	3,4%	4,1%
Voldoende opdrachten (veel, genoeg)	58,6%	56,3%	61,0%	55,6%	59,9%	53,8%	57,6%
Onvoldoende opdrachten (weinig, niet genoeg)	33,4%	37,8%	32,4%	37,7%	30,9%	40,2%	35,5%
Ruim onvoldoende opdrachten (veel te weinig)	3,5%	2,3%	1,9%	3,1%	2,3%	2,6%	2,9%

Ontwikkeling aantal opdrachten in orderportefeuille

2009, een zwarte bladzijde

"2009 heeft veel genomen, en niets gebracht, een zeer zwaar en lastig jaar", aldus de treffende woorden van een ondernemer. Het hoofdstuk '2009' is een zwarte bladzijde in de geschiedenis van transport en logistieke bedrijven. Dat blijkt wel uit de vele negatieve antwoorden over 2009. Het laatste kwartaal zorgde weliswaar voor een lichte verbetering, het complete jaar was bedroevend. Terwijl 2008 nog 37% als een 'goed tot uitstekend' jaar werd ervaren tegen 30% die dat jaar als 'matig tot slecht' betitelde, wordt 2009 door 63% als 'matig tot slecht afgeserveerd. Een veel kleinere groep (15%) vindt 2009 een 'goed tot uitstekend' jaar.

Van alle ondernemers spreekt 65% over een gedaalde bedrijvigheid, 30% verwacht 2009 met verlies af te moeten sluiten, naast 27% dat verwacht quitte te spelen. Zoals eerder gemeld, komt dit slechte resultaat niet als een verrassing. Begin 2009 verwachtte 12% een hogere, en 48% een lagere bedrijvigheid. Dat de 'positieven' uiteindelijk met 9% lager, en de 'negatieven' met 65% hoger uitkomen, duidt erop dat het jaar 2009 een nog slechter jaar is, dan ondernemers van tevoren hadden voorspeld.

De financiële positie van transport en logistieke bedrijven verzwakt. De 'betalingstermijn' loopt volgens een groot aantal ondernemers flink op, waardoor cashflow, en financiële armslag vermindert. Uit commentaren blijkt ook dat bedrijven vorig jaar flink op hun reserves hebben geteerd. Voor veel bedrijven wordt 2010 het jaar van de waarheid; overleven of niet.

Consequenties voor personeelsbestand

Het kon bijna niet uitblijven dat door de afgenomen bedrijvigheid in 2009 het personeelsbestand moest inkrimpen. Het personeelsbestand kromp eind vorig jaar, vergeleken met het begin met 7%, personeelsmutaties door faillissementen buiten beschouwing gelaten. In bepaalde deelmarkten is het personeelsbestand meer gekrompen. Zo bedraagt het saldo aan personeel in de deelmarkt Autotransport -15%. Ook de Physical Distribution Group (PDG) heeft met een saldo van -11% behoorlijk gesneden in het aantal personeelsleden. Zo blijkt uit de enquête dat bij de laatste groep de bedrijvigheid in op- en overslagactiviteiten fors is teruggelopen.

Ondernemers schatten 2010 hoger in

Wat de verwachting over 2010 betreft, zijn ondernemers met een optimistische kijk ten opzichte van negatieve ondernemers in de meerderheid; 34% verwacht dit jaar een toename van bedrijvigheid, 48% verwacht een gelijke bedrijvigheid, en 18% verwacht minder bedrijvigheid dan in 2009. De voorspelde omzet loopt hieraan parallel. Wat deze verwachting betreft zijn de meningen verdeeld. Van alle ondernemers bij grote bedrijven verwacht 47% dit jaar meer bedrijvigheid. Bij kleine bedrijven is het 30% dat meer bedrijvigheid verwacht.

Per deelmarkt loopt de verwachting ten aanzien van de bedrijvigheid in 2010 ook uiteen. Zo verwacht 63% van ondernemers in het vervoer van groupagegoederen dit jaar meer bedrijvigheid. Ook ondernemers van bedrijven in het containervervoer voorspellen met 51% een bovengemiddelde toename van bedrijvigheid. Ondernemers in het bouwmaterialenvervoer zijn daarentegen met 20% dat meer bedrijvigheid verwacht een stuk negatiever, evenals ondernemers in het afvalstoffen en in het agrarische vervoer.

Lange weg te gaan

Dat transport en logistiek uit het dal klimt, is vanuit de resultaten van de laatste drie conjunctuurenquêtes duidelijk waarneembaar. Maar we moeten volgens de meeste ondernemers nog een lange weg gaan naar een 'gezonde' situatie. Op de vraag wanneer men verwacht dat de situatie van transport en logistieke bedrijven normaliseert, vanuit de crisis geredeneerd naar een 'normale' en 'gezonde' economische situatie, antwoordde 46% 'in 2010', 39% in 2011 en 15% na 2011. Overigens durfde een kwart van alle ondervraagde ondernemers geen voorspelling te doen. Maar hoe dan ook, een meerderheid gelooft niet in een snel herstel.

Economische verbeteringen die sommige indicatoren momenteel tonen, worden ook wel 'broos' genoemd. Dat geldt zeker voor transportindicatoren. Het eindpunt van de stijgende lijn die we vanaf begin 2009 waarnemen, eindigt nog steeds onder nul. Zolang het niveau van de vrachtprijs niet stijgt, zal in combinatie met stijgende kosten de winstindicator op een laag niveau blijven.

Beoordeling 2009 en verwachting 2010

Ontwikkeling algemene zakelijke beoordeling van het afgelopen jaar								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uitstekend jaar	4,9%	5,7%	2,0%	4,7%	8,6%	8,6%	6,4%	1,4%
Goed jaar	21,7%	24,7%	22,9%	29,5%	48,8%	46,4%	30,7%	13,1%
Normaal jaar	33,5%	25,3%	34,6%	28,6%	26,6%	30,4%	32,7%	22,2%
Matig jaar	31,6%	38,1%	33,7%	29,9%	13,3%	12,0%	23,1%	38,3%
Slecht jaar	8,3%	6,3%	6,9%	7,3%	2,7%	2,6%	7,0%	24,9%
Indicator:	4,6	4,7	4,4	5,2	8,1	8,1	5,9	1,5

Ontwikkeling bedrijvigheid afgelopen jaar ten opzichte van voorgaand jaar								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gestegen	27,9%	26,5%	37,3%	54,3%	69,9%	63,8%	30,7%	9,1%
Gelijk gebleven	37,9%	33,1%	37,3%	29,3%	25,4%	29,0%	39,4%	26,2%
Gedaald	34,2%	40,5%	25,5%	16,4%	4,7%	7,2%	29,9%	64,7%
Indicator:	5,2	4,7	6,1	7,6	9,1	8,6	5,5	2,4

Ontwikkeling verwachte financiële afsluiting afgelopen jaar								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Winst				62,7%	75,8%	76,6%	64,2%	43,6%
Quitte				25,7%	19,1%	18,8%	23,6%	26,9%
Verlies				11,5%	5,1%	4,6%	12,2%	29,4%
Indicator:				6,9	8,3	8,4	7,1	4,8

Ontwikkeling verwachte bedrijvigheid komend jaar ten opzichte van voorgaand jaar								
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stijging	22,5%	26,1%	33,3%	51,4%	48,0%	43,4%	11,6%	33,8%
Gelijk	51,9%	58,2%	50,9%	42,6%	46,5%	49,2%	40,1%	48,3%
Daling	25,6%	15,8%	15,8%	6,0%	5,5%	7,5%	48,2%	18,0%
Indicator:	5,3	6,1	6,5	8,0	7,8	7,5	3,5	6,4

Ontwikkeling verwachte omzet komend jaar ten opzichte van voorgaand jaar								
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stijging	29,6%	28,0%	39,7%	52,8%	50,8%	51,8%	15,1%	34,8%
Gelijk	44,5%	54,3%	43,6%	39,7%	43,8%	42,2%	40,0%	46,5%
Daling	25,9%	17,8%	16,7%	7,5%	5,5%	6,0%	44,9%	18,7%
Indicator:	5,7	6,1	6,8	8,0	8,0	8,0	3,9	6,4

Ontwikkeling algemene zakelijke verwachting komend jaar

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uitstekend jaar	0,7%	1,7%	0,3%	1,3%	2,0%	2,9%	0,3%	0,2%
Goed jaar	13,8%	18,2%	17,6%	29,7%	48,0%	38,6%	7,9%	10,6%
Normaal jaar	41,4%	44,7%	46,7%	53,0%	43,8%	48,3%	32,2%	57,2%
Matig jaar	37,4%	32,1%	33,3%	15,3%	6,3%	9,5%	50,3%	30,7%
Slecht jaar	6,6%	3,3%	2,0%	0,7%	0,0%	0,6%	9,3%	1,2%
Indicator:	3,6	4,6	4,5	6,4	8,0	7,4	2,2	4,3

Ontwikkeling uitbreidingsplannen

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Personeelsleden								
Uitbreiden	18,4%	18,9%	23,5%	31,3%	32,4%	33,4%	10,4%	12,5%
Inkrimpen		11,4%	11,8%	8,4%	3,1%	2,5%	15,1%	11,7%
Gelijk houden		69,7%	64,7%	60,3%	64,5%	64,1%	74,5%	75,7%
Vervoermaterieel								
Uitbreiden	16,9%	18,8%	23,5%	30,4%	28,9%	30,5%	12,4%	11,7%
Inkrimpen		8,3%	10,5%	8,4%	2,0%	3,5%	13,4%	12,1%
Gelijk houden		72,9%	66,0%	61,2%	69,1%	65,9%	74,2%	76,2%
Logistieke diensten								
Uitbreiden	17,3%	20,5%	30,4%	32,6%	27,7%	22,5%	19,3%	21,8%
Inkrimpen		6,8%	4,9%	4,4%	1,6%	2,3%	6,4%	5,4%
Gelijk houden		72,7%	64,7%	63,0%	70,7%	75,3%	74,3%	72,9%

Beoordeling 2009 en verwachting 2010 per categorie

Grote verschillen

Als we de uitkomsten splitsen in categorieën, zoals bedrijven naar grootte, deelmarkten en provincies, dan worden verschillen in waardering en kijk op de toekomst goed zichtbaar.

Zo zijn ondernemers van grote bedrijven een stuk negatiever over het afgelopen jaar. Hun kijk op 2010 is, vergeleken met ondernemers bij kleinere bedrijven ook negatiever. Ervaring leert, dat deze ondernemers door de bank genomen 'positiever' oordelen dan ondernemers bij kleine bedrijven. Het zijn juist ondernemers van kleine bedrijven die vaak negatiever antwoorden. Nu is het omgekeerde het geval. Ondernemers van kleine bedrijven oordelen ten opzichte van ondernemers van grote bedrijven een stuk positiever over 2009 en kijken ook positiever naar 2010. Dat betekent echter niet dat ondernemers van kleine bedrijven gemiddeld 'positief' gestemd zijn. Negatieve ondernemers vormen ook in deze categorie de meerderheid.

Ook op deelmarktniveau lopen zien we ook verschillen. Zo oordelen ondernemers van bedrijven in het zeecontainervervoer en ondernemers van bedrijven in physical distribution negatiever over 2009 dan ondernemers van bedrijven in het vervoer van levende dieren of in het vervoer van melk. Wat de toekomst betreft zijn ondernemers in het bouwmaterialenvervoer en het exceptioneel vervoer somberder dan ondernemers in bijvoorbeeld het vervoer van levende dieren of in het groupagevervoer.

Wanneer verwacht u dat de situatie van transport en logistieke bedrijven normaliseert?

	1e helft van 2010	2e helft van 2010	1e helft van 2011	2e helft van 2011	Na 2011
Grootteklassen:					
Totaal	3,7%	42,3%	24,8%	14,3%	14,9%
Klein	2,7%	45,5%	21,7%	14,6%	15,4%
Middel	4,3%	40,8%	25,1%	14,7%	15,2%
Groot	4,3%	34,4%	38,7%	10,8%	11,8%
ZZP	3,1%	48,1%	21,3%	15,0%	12,5%
Soort bedrijf:					
Binnenlands	3,4%	42,9%	23,7%	15,3%	14,7%
Internationaal	4,7%	43,0%	20,7%	13,0%	18,7%
Logistiek	0,0%	44,1%	26,9%	15,1%	14,0%
Provincie:					
Drenthe	6,4%	36,2%	14,9%	19,1%	23,4%
Flevoland	5,6%	38,9%	27,8%	16,7%	11,1%
Friesland	3,1%	37,8%	25,5%	17,3%	16,3%
Gelderland	2,4%	44,6%	24,1%	12,0%	16,9%
Groningen	5,8%	50,0%	23,1%	9,6%	11,5%
Limburg	2,4%	43,9%	31,7%	8,5%	13,4%
Noord-Brabant	6,4%	42,9%	22,7%	15,9%	12,0%
Noord-Holland	6,1%	48,3%	21,1%	10,9%	13,6%
Overijssel	3,6%	33,7%	41,0%	14,5%	7,2%
Utrecht	6,3%	29,1%	21,5%	19,0%	24,1%
Zeeland	1,9%	44,4%	22,2%	14,8%	16,7%
Zuid-Holland	3,6%	47,7%	21,4%	13,6%	13,6%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:					
Agrarisch vervoer	3,8%	42,3%	21,8%	17,9%	14,1%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)					
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	2,3%	47,4%	24,1%	12,8%	13,5%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) <i>Distributievervoer</i>	7,2%	40,5%	24,3%	16,2%	11,7%
Autotransport	0,0%	45,5%	22,7%	22,7%	9,1%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)					
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	7,6%	47,0%	24,2%	10,6%	10,6%
Exceptioneel transport <i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	1,4%	46,5%	29,6%	18,3%	4,2%
Geconditioneerd vervoer	6,0%	47,3%	17,0%	14,3%	15,4%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) <i>Vervoer van sierteelt</i>	3,2%	41,9%	32,3%	6,5%	16,1%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) <i>Vervoer met kiepauto's</i>	2,9%	47,8%	17,4%	15,2%	16,7%
Bouwmaterialen vervoer	2,8%	36,5%	26,0%	20,4%	14,4%
Afvalstoffen transport	3,8%	44,9%	20,5%	11,5%	19,2%
Rijdende Melkontvangst (RMO) <i>Melkvervoer</i>	0,0%	30,0%	25,0%	10,0%	35,0%
Saveetra <i>Vervoer van levende dieren</i>	6,3%	31,3%	25,0%	12,5%	25,0%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)					
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	0,0%	53,2%	26,0%	11,7%	9,1%
Physical Distribution Group (PDG) <i>Physical Distribution</i>	4,3%	17,4%	39,1%	26,1%	13,0%
Stukgoederenvervoer	8,3%	33,3%	27,8%	11,1%	19,4%
Groupagevervoer	0,0%	28,6%	42,9%	14,3%	14,3%
Op- en overslagbedrijven <i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	0,0%	25,0%	50,0%	12,5%	12,5%
Grondverzet bedrijven <i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	15,4%	53,8%	7,7%	15,4%	7,7%
Verhuur bedrijven <i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	10,0%	30,0%	40,0%	20,0%	0,0%

Na 2010

De meeste bedrijven (54%) verwachten een normalisatie van de huidige situatie van transport en logistieke bedrijven na 2010. Vooral de 1^e helft van 2011 wordt aangewezen als de periode waarin men een normalisatie verwacht. Ondernemers in de provincie Utrecht zijn somberder over een snel herstel. Met 65% verwachten deze ondernemers een normalisatie na 2010. Datzelfde geldt voor ondernemers in de deelmarkt Physical Distribution. Van deze groep verwacht 75% pas een herstel na 2010. Ook ondernemers bij Op- en overslag bedrijven, Groupagevervoer, Rijdend Melkontvangst, Saveetra, Bouwmaterialen vervoer, Verhuur bedrijven, Stukgoederenvervoer, Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) en Autotransport verwachten meer dan gemiddeld dat de economische situatie later (na 2010) normaliseert.

Hoe beoordeelt u het hele afgelopen jaar 2009?

	Uitstekend jaar	Goed jaar	Normaal jaar	Matig jaar	Slecht jaar
Groottesklassen:					
Totaal	1,4%	13,1%	22,2%	38,3%	24,9%
Klein	1,6%	13,1%	27,2%	40,6%	17,4%
Middel	1,2%	13,2%	19,4%	37,0%	29,2%
Groot	1,0%	12,4%	11,4%	34,3%	41,0%
ZZP	1,8%	13,3%	30,7%	39,6%	14,7%
Soort bedrijf:					
Binnenlands	1,5%	14,6%	25,8%	37,9%	20,2%
Internationaal	2,7%	11,1%	17,6%	35,9%	32,8%
Logistiek	3,4%	17,1%	25,6%	30,8%	23,1%
Provincie:					
Drenthe	1,6%	14,5%	24,2%	43,5%	16,1%
Flevoland	0,0%	20,0%	10,0%	40,0%	30,0%
Friesland	0,8%	15,9%	27,0%	38,9%	17,5%
Gelderland	0,9%	12,2%	22,5%	38,3%	26,1%
Groningen	1,4%	14,1%	21,1%	40,8%	22,5%
Limburg	0,8%	13,2%	24,0%	29,8%	32,2%
Noord-Brabant	1,5%	12,8%	24,4%	34,8%	26,5%
Noord-Holland	0,5%	17,6%	18,7%	45,1%	18,1%
Overijssel	0,0%	11,1%	24,8%	38,5%	25,6%
Utrecht	3,1%	13,5%	18,8%	42,7%	21,9%
Zeeland	1,6%	9,4%	15,6%	46,9%	26,6%
Zuid-Holland	2,8%	13,0%	18,9%	38,6%	26,7%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:					
Agrarisch vervoer	0,8%	14,3%	25,2%	41,2%	18,5%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)					
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	0,6%	12,9%	14,1%	42,4%	30,0%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN)					
<i>Distributievervoer</i>	1,4%	11,5%	18,0%	40,3%	28,8%
Autotransport	4,2%	16,7%	16,7%	25,0%	37,5%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)					
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	1,1%	17,4%	21,7%	37,0%	22,8%
Exceptioneel transport					
<i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	1,2%	10,7%	17,9%	39,3%	31,0%
Geconditioneerd vervoer	2,9%	16,9%	21,8%	32,5%	25,9%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV)					
<i>Vervoer van sierteelt</i>	5,0%	17,5%	17,5%	47,5%	12,5%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB)					
<i>Vervoer met kiepauto's</i>	0,6%	16,4%	27,1%	39,0%	16,9%
Bouwmaterialen vervoer	0,9%	11,6%	23,1%	38,2%	26,2%
Afvalstoffen transport	0,9%	17,1%	33,3%	37,6%	11,1%
Rijdende Melkontvangst (RMO)					
<i>Melkvervoer</i>	0,0%	13,2%	44,7%	34,2%	7,9%
Saveetra					
<i>Vervoer van levende dieren</i>	0,0%	15,6%	43,8%	28,1%	12,5%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)					
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	4,9%	15,5%	20,4%	31,1%	28,2%
Physical Distribution Group (PDG)					
<i>Physical Distribution</i>	0,0%	22,2%	3,7%	40,7%	33,3%
Stukgoederenvervoer	2,0%	14,0%	14,0%	50,0%	20,0%
Groupagevervoer	0,0%	5,3%	5,3%	57,9%	31,6%
Op- en overslagbedrijven					
<i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	0,0%	5,0%	15,0%	30,0%	50,0%
Grondverzet bedrijven					
<i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	0,0%	25,0%	43,8%	18,8%	12,5%
Verhuur bedrijven					
<i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	0,0%	27,3%	27,3%	18,2%	27,3%

Vooraf 'matig'

De meeste ondernemers (38%) beoordelen 2009 als een 'matig' jaar. 'Matig' neigt naar negatief. Daarom kan rustig gesteld worden dat van alle ondernemers 63% negatief is over 2009. Ondernemers van kleine bedrijven oordelen eveneens negatief, maar de groep die 2009 'matig tot slecht' noemt is met 58% een stuk kleiner dan de groep ondernemers bij grote bedrijven, die met 75% het jaar 2009 'matig tot slecht' noemt.

Ondernemers bij bedrijven die Op- en overslag als hoofdactiviteit uitoefenen, zijn met 80% ook bovengemiddeld negatief over 2009. Datzelfde geldt voor ondernemers in de deelmarkten Groupagevervoer, Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV), Exceptioneel transport, Physical Distribution Group (PDG), Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) en Bouwmaterialen vervoer.

Wat vond u van de bedrijvigheid in het hele jaar 2009 ten opzichte van 2008?

	Gesteegen	Gelijk gebleven	Gedaald
Grootteklassen:			
Totaal	9,1%	26,2%	64,7%
Klein	8,2%	34,7%	57,1%
Middel	10,0%	20,9%	69,1%
Groot	7,6%	11,4%	81,0%
ZZP	5,3%	36,4%	58,2%
Soort bedrijf:			
Binnenlands	10,0%	27,7%	62,4%
Internationaal	9,5%	21,8%	68,7%
Logistiek	14,5%	20,5%	65,0%
Provincie:			
Drenthe	6,5%	29,0%	64,5%
Flevoland	10,0%	30,0%	60,0%
Friesland	11,9%	30,2%	57,9%
Gelderland	9,0%	21,6%	69,4%
Groningen	11,3%	32,4%	56,3%
Limburg	7,4%	27,3%	65,3%
Noord-Brabant	8,9%	31,5%	59,5%
Noord-Holland	11,4%	23,8%	64,8%
Overijssel	7,7%	23,9%	68,4%
Utrecht	10,4%	26,0%	63,5%
Zeeland	9,4%	26,6%	64,1%
Zuid-Holland	10,2%	22,5%	67,4%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:			
Agrarisch vervoer	10,1%	34,5%	55,5%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)			
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	7,1%	20,6%	72,4%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN)			
<i>Distributievervoer</i>	6,5%	21,6%	71,9%
Autotransport	20,8%	20,8%	58,3%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)			
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	10,9%	30,4%	58,7%
Exceptioneel transport			
<i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	4,8%	20,2%	75,0%
Geconditioneerd vervoer	14,0%	27,6%	58,4%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV)			
<i>Vervoer van sierteelt</i>	15,0%	32,5%	52,5%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB)			
<i>Vervoer met kiepauto's</i>	9,6%	27,7%	62,7%
Bouwmaterialen vervoer	4,4%	27,1%	68,4%
Afvalstoffen transport	7,7%	38,5%	53,8%
Rijdende Melkontvangst (RMO)			
<i>Melkvervoer</i>	13,2%	50,0%	36,8%
Saveetra			
<i>Vervoer van levende dieren</i>	15,6%	50,0%	34,4%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)			
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	14,6%	22,3%	63,1%
Physical Distribution Group (PDG)			
<i>Physical Distribution</i>	11,1%	7,4%	81,5%
Stukgoederenvervoer	4,0%	28,0%	68,0%
Groupagevervoer	0,0%	0,0%	100,0%
Op- en overslagbedrijven			
<i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	10,0%	10,0%	80,0%
Grondverzet bedrijven			
<i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	6,3%	50,0%	43,8%
Verhuur bedrijven			
<i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	0,0%	36,4%	63,6%

Daling bedrijvigheid

Bij de meeste bedrijven (65%) is de bedrijvigheid in 2009 ten opzichte van 2008 gedaald. Bij kleine bedrijven ervoer 57% een lagere bedrijvigheid, bij grote 81%. Zeer opmerkelijk is dat alle ondernemers in het Groupagevervoer een lagere bedrijvigheid in 2009 ondervonden. Ook ondernemers in de deelmarkten Physical Distribution Group (PDG), Op- en overslag bedrijven, Exceptioneel transport, Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV), Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) Bouwmaterialen vervoer, Stukgoederenvervoer en van Verhuur bedrijven ervoeren bovengemiddeld een lagere bedrijvigheid.

Is het aantal personeeleden per op 31 december 2009 hoger, lager of gelijk aan het aantal personeelsleden op 1 januari 2009?

	Hoger	Gelijk	Lager
Grootteklassen:			
Totaal	9,6%	58,1%	32,2%
Klein	4,6%	81,9%	13,5%
Middel	13,3%	42,5%	44,2%
Groot	14,3%	20,0%	65,7%
Soort bedrijf:			
Binnenlands	9,6%	59,4%	31,1%
Internationaal	9,5%	60,7%	29,8%
Logistiek	14,5%	49,6%	35,9%
Provincie:			
Drenthe	6,5%	75,8%	17,7%
Flevoland	0,0%	60,0%	40,0%
Friesland	7,9%	72,2%	19,8%
Gelderland	9,5%	57,7%	32,9%
Groningen	8,5%	66,2%	25,4%
Limburg	8,3%	53,7%	38,0%
Noord-Brabant	10,4%	55,1%	34,5%
Noord-Holland	7,8%	56,5%	35,8%
Overijssel	14,5%	52,1%	33,3%
Utrecht	10,4%	55,2%	34,4%
Zeeland	7,8%	64,1%	28,1%
Zuid-Holland	10,2%	59,6%	30,2%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:			
Agrarisch vervoer	8,4%	65,5%	26,1%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)			
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	10,6%	63,5%	25,9%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) <i>Distributievervoer</i>	9,4%	36,0%	54,7%
Autotransport	12,5%	58,3%	29,2%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)			
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	12,0%	60,9%	27,2%
Exceptioneel transport <i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	9,5%	45,2%	45,2%
Geconditioneerd vervoer	16,0%	55,1%	28,8%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) <i>Vervoer van sierteelt</i>	10,0%	47,5%	42,5%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) <i>Vervoer met kiepauto's</i>	8,5%	65,0%	26,6%
Bouwmaterialen vervoer	7,1%	56,0%	36,9%
Afvalstoffen transport	9,4%	65,8%	24,8%
Rijdende Melkontvangst (RMO) <i>Melkvervoer</i>	13,2%	76,3%	10,5%
Saveetra <i>Vervoer van levende dieren</i>	12,5%	62,5%	25,0%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)			
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	13,6%	54,4%	32,0%
Physical Distribution Group (PDG) <i>Physical Distribution</i>	7,4%	22,2%	70,4%
Stukgoederenvervoer	2,0%	70,0%	28,0%
Groupagevervoer	5,3%	42,1%	52,6%
Op- en overslagbedrijven <i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	5,0%	50,0%	45,0%
Grondverzet bedrijven <i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	18,8%	68,8%	12,5%
Verhuur bedrijven <i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	0,0%	45,5%	54,5%

Minder personeel

Eind 2009 hadden 32% van alle bedrijven ten opzichte van begin 2009 minder personeel in dienst. Van alle grote bedrijven had 66% minder personeel in dienst, van alle kleine bedrijven 14%. Van alle bedrijven binnen de Physical Distribution Group had zelfs 70% minder personeel aan het einde van 2009. Ook bedrijven in de deelmarkten Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN), Verhuur bedrijven, Groupagevervoer, Exceptioneel transport, Op- en overslag bedrijven, Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) en het Bouwmaterialen vervoer hadden bovengemiddeld minder personeel in dienst.

Saldo personeel 31-12 t.o.v. 1-1-2009 (stijging/daling personeelsbestand)

Grootteklassen:	
Totaal	-7,0%
Klein	-10,2%
Middel	-7,7%
Groot	-5,6%
Soort bedrijf:	
Binnenlands	-5,4%
Internationaal	-8,9%
Logistiek	-9,4%
Provincie:	
Drenthe	-2,6%
Flevoland	-14,0%
Friesland	-5,3%
Gelderland	-5,3%
Groningen	-3,1%
Limburg	-8,9%
Noord-Brabant	-11,1%
Noord-Holland	-8,6%
Overijssel	-2,2%
Utrecht	-5,8%
Zeeland	-6,8%
Zuid-Holland	-4,6%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:	
Agrarisch vervoer	-6,3%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)	
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	-4,7%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) <i>Distributievervoer</i>	-9,3%
Autotransport	-15,4%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)	
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	-4,1%
Exceptioneel transport <i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	-7,8%
Geconditioneerd vervoer	-4,2%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) <i>Vervoer van sierteelt</i>	-4,5%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) <i>Vervoer met kiepauto's</i>	-3,3%
Bouwmaterialen vervoer	-6,8%
Afvalstoffen transport	-2,4%
Rijdende Melkontvangst (RMO) <i>Melkvervoer</i>	-11,2%
Saveetra <i>Vervoer van levende dieren</i>	-4,4%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)	
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	-6,5%
Physical Distribution Group (PDG) <i>Physical Distribution</i>	-11,2%
Stukgoederenvervoer	-9,4%
Groupagevervoer	-8,0%
Op- en overslagbedrijven <i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	-8,2%
Grondverzet bedrijven <i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	0,5%
Verhuur bedrijven <i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	-6,1%

Flinke krimp Autotransport

In totaal is het personeelsbestand met 7,0% gekrompen. Dit is exclusief afgevoerd personeel door faillissementen en bedrijfsbeëindigingen. Bij kleine bedrijven is het personeelsbestand met -10% meer gekrompen dan bij grote bedrijven met -6%.

Het personeelsbestand bij bedrijven in het Autotransport is het personeelsbestand met 15% nog het meeste gekrompen. Een bovengemiddelde krimp van het aantal personeelsleden zien we ook bij de Physical Distribution Group (PDG), Rijdend Melkontvangst (RMO), Stukgoederenvervoer, Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN), Op- en overslag bedrijven, Groupagevervoer en Exceptioneel transport.

Hoe verwacht u 2009 financieel af te sluiten? Met winst, verlies of speelt u quitte?

	Winst	Quitte	Verlies
Grootteklassen:			
Totaal	43,6%	26,9%	29,4%
Klein	48,8%	30,2%	21,0%
Middel	39,3%	25,2%	35,5%
Groot	41,9%	18,1%	40,0%
ZZP	56,0%	28,0%	16,0%
Soort bedrijf:			
Binnenlands	48,2%	26,7%	25,2%
Internationaal	41,6%	24,4%	34,0%
Logistiek	54,7%	19,7%	25,6%
Provincie:			
Drenthe	51,6%	32,3%	16,1%
Flevoland	40,0%	20,0%	40,0%
Friesland	53,2%	23,0%	23,8%
Gelderland	44,6%	26,1%	29,3%
Groningen	38,0%	31,0%	31,0%
Limburg	39,7%	29,8%	30,6%
Noord-Brabant	42,3%	27,1%	30,7%
Noord-Holland	47,2%	25,9%	26,9%
Overijssel	43,6%	23,9%	32,5%
Utrecht	41,7%	28,1%	30,2%
Zeeland	40,6%	23,4%	35,9%
Zuid-Holland	43,9%	25,6%	30,5%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:			
Agrarisch vervoer	44,5%	28,6%	26,9%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)			
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	37,6%	29,4%	32,9%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN)			
<i>Distributievervoer</i>	39,6%	28,1%	32,4%
Autotransport	37,5%	37,5%	25,0%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)			
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	54,3%	25,0%	20,7%
Exceptioneel transport			
<i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	38,1%	27,4%	34,5%
Geconditioneerd vervoer	47,3%	22,2%	30,5%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV)			
<i>Vervoer van sierteelt</i>	35,0%	30,0%	35,0%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB)			
<i>Vervoer met kiepauto's</i>	46,9%	29,9%	23,2%
Bouwmaterialen vervoer	46,7%	24,9%	28,4%
Afvalstoffen transport	57,3%	29,1%	13,7%
Rijdende Melkontvangst (RMO)			
<i>Melkvervoer</i>	68,4%	21,1%	10,5%
Saveetra			
<i>Vervoer van levende dieren</i>	56,3%	25,0%	18,8%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)			
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	44,7%	24,3%	31,1%
Physical Distribution Group (PDG)			
<i>Physical Distribution</i>	33,3%	14,8%	51,9%
Stukgoederenvervoer	38,0%	38,0%	24,0%
Groupagevervoer	31,6%	36,8%	31,6%
Op- en overslagbedrijven			
<i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	25,0%	25,0%	50,0%
Grondverzet bedrijven			
<i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	56,3%	31,3%	12,5%
Verhuur bedrijven			
<i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	36,4%	27,3%	36,4%

Meer met winst dan verlies

Ook al is het aantal ondernemers dat zegt 2009 met 'winst' af te sluiten met 44% niet eerder zo laag geweest, toch vormen deze ondernemers de grootste groep. Daarna volgt met 29% de groep ondernemers die zegt 2009 met 'verlies' af te sluiten. Van alle ondernemers binnen de Physical Distribution Group (PDG) zegt 52% 2009 af te sluiten met een negatief resultaat.

In de volgende deelmarkten ligt het aantal ondernemers dat eveneens zegt met 'verlies' af te sluiten, bovengemiddeld: Op- en overslag bedrijven, Verhuur bedrijven, Verenigde sierteeltvervoerders (VSV), Exceptioneel transport, Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV), Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN), Groupagevervoer, Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE) en Geconditioneerd vervoer.

Verwacht u in 2010 meer, gelijk of minder bedrijvigheid ten opzichte van 2009?

	Meer dan 2009	Gelijk aan 2009	Minder dan 2009
Grootteklassen:			
Totaal	33,8%	48,3%	18,0%
Klein	30,2%	53,8%	15,9%
Middel	34,9%	45,6%	19,4%
Groot	46,7%	32,4%	21,0%
ZZP	31,6%	55,1%	13,3%
Soort bedrijf:			
Binnenlands	29,3%	48,7%	22,0%
Internationaal	42,0%	48,1%	9,9%
Logistiek	33,3%	40,2%	26,5%
Provincie:			
Drenthe	35,5%	41,9%	22,6%
Flevoland	45,0%	50,0%	5,0%
Friesland	28,6%	46,8%	24,6%
Gelderland	39,6%	42,3%	18,0%
Groningen	28,2%	53,5%	18,3%
Limburg	33,9%	46,3%	19,8%
Noord-Brabant	33,0%	46,7%	20,2%
Noord-Holland	36,3%	45,6%	18,1%
Overijssel	35,0%	49,6%	15,4%
Utrecht	34,4%	52,1%	13,5%
Zeeland	39,1%	53,1%	7,8%
Zuid-Holland	36,1%	49,8%	14,0%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:			
Agrarisch vervoer	18,5%	60,5%	21,0%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)			
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	50,6%	43,5%	5,9%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) <i>Distributievervoer</i>	43,9%	39,6%	16,5%
Autotransport	41,7%	41,7%	16,7%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)			
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	38,0%	51,1%	10,9%
Exceptioneel transport <i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	29,8%	40,5%	29,8%
Geconditioneerd vervoer	43,2%	46,1%	10,7%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) <i>Vervoer van sierteelt</i>	27,5%	50,0%	22,5%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) <i>Vervoer met kiepauto's</i>	20,3%	46,9%	32,8%
Bouwmaterialen vervoer	19,6%	44,4%	36,0%
Afvalstoffen transport	18,8%	53,8%	27,4%
Rijdende Melkontvangst (RMO) <i>Melkvervoer</i>	10,5%	78,9%	10,5%
Saveetra <i>Vervoer van levende dieren</i>	25,0%	59,4%	15,6%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)			
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	41,7%	45,6%	12,6%
Physical Distribution Group (PDG) <i>Physical Distribution</i>	44,4%	44,4%	11,1%
Stukgoederenvervoer	40,0%	58,0%	2,0%
Groupagevervoer	63,2%	15,8%	21,1%
Op- en overslagbedrijven <i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	40,0%	60,0%	0,0%
Grondverzet bedrijven <i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	12,5%	56,3%	31,3%
Verhuur bedrijven <i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	9,1%	36,4%	54,5%

Meer 'gelijk aan'

De meeste ondernemers (48%) verwachten qua bedrijvigheid in 2010 eenzelfde bedrijvigheid als in 2009. Van alle ondernemers bij grote bedrijven verwacht de grootste groep (47%) juist meer bedrijvigheid. Bij ondernemers bij kleine bedrijven is de groep die meer bedrijvigheid verwacht met 30% relatief een stuk kleiner. In de deelmarkten Groupagevervoer, Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV), Physical Distribution Group (PDG), Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN), Geconditioneerd vervoer, Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE), Autotransport, Stukgoederenvervoer, Op- en overslagbedrijven en Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA) wordt bovengemiddeld 'meer' bedrijvigheid verwacht.

Wat verwacht u in 2010 van uw omzet ten opzichte van 2009?

	Meer dan 2009	Gelijk aan 2009	Minder dan 2009
Grootteklassen:			
Totaal	34,8%	46,5%	18,7%
Klein	30,9%	53,7%	15,4%
Middel	36,3%	42,6%	21,1%
Groot	48,6%	27,6%	23,8%
ZZP	33,3%	52,4%	14,2%
Soort bedrijf:			
Binnenlands	29,4%	48,8%	21,8%
Internationaal	45,0%	43,1%	11,8%
Logistiek	32,5%	41,0%	26,5%
Provincie:			
Drenthe	35,5%	41,9%	22,6%
Flevoland	50,0%	40,0%	10,0%
Friesland	32,5%	46,0%	21,4%
Gelderland	34,7%	45,5%	19,8%
Groningen	32,4%	49,3%	18,3%
Limburg	34,7%	45,5%	19,8%
Noord-Brabant	36,6%	43,2%	20,2%
Noord-Holland	35,8%	48,2%	16,1%
Overijssel	35,0%	46,2%	18,8%
Utrecht	38,5%	43,8%	17,7%
Zeeland	43,8%	45,3%	10,9%
Zuid-Holland	36,5%	47,7%	15,8%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:			
Agrarisch vervoer	21,8%	54,6%	23,5%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV)			
<i>Vervoer van zeecontainers</i>	51,2%	41,8%	7,1%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN)			
<i>Distributievervoer</i>	44,6%	37,4%	18,0%
Autotransport	45,8%	45,8%	8,3%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA)			
<i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	41,3%	44,6%	14,1%
Exceptioneel transport			
<i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	27,4%	44,0%	28,6%
Geconditioneerd vervoer	41,6%	45,7%	12,8%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV)			
<i>Vervoer van sierteelt</i>	27,5%	42,5%	30,0%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB)			
<i>Vervoer met kiepauto's</i>	19,8%	50,8%	29,4%
Bouwmaterialen vervoer	20,0%	45,3%	34,7%
Afvalstoffen transport	19,7%	53,8%	26,5%
Rijdende Melkontvangst (RMO)			
<i>Melkvervoer</i>	13,2%	73,7%	13,2%
Saveetra			
<i>Vervoer van levende dieren</i>	28,1%	56,3%	15,6%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE)			
<i>Koeriers- en expresvervoer</i>	44,7%	42,7%	12,6%
Physical Distribution Group (PDG)			
<i>Physical Distribution</i>	37,0%	44,4%	18,5%
Stukgoederenvervoer	46,0%	50,0%	4,0%
Groupagevervoer	57,9%	26,3%	15,8%
Op- en overslagbedrijven			
<i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	50,0%	50,0%	0,0%
Grondverzet bedrijven			
<i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	0,0%	62,5%	37,5%
Verhuur bedrijven			
<i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	0,0%	27,3%	72,7%

Verwachte omzet inherent aan bedrijvigheid

De verwachting met betrekking tot de omzet in 2010 ten opzichte van 2009 is inherent aan de verwachting ten aanzien van de bedrijvigheid. De meeste ondernemers (47%) verwachten qua bedrijvigheid in 2010 eenzelfde omzet als in 2009. Van alle ondernemers bij grote bedrijven verwacht de grootste groep (49%) juist meer omzet te halen. Bij ondernemers bij kleine bedrijven is de groep die een hogere omzet verwacht met 31% relatief een stuk kleiner. In de deelmarkten Groupagevervoer, Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV), Physical Distribution Group (PDG), Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN), Geconditioneerd vervoer, Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE), Autotransport, Stukgoederenvervoer, Op- en overslagbedrijven en Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA) wordt bovengemiddeld 'meer' omzet verwacht.

Wat is uw algemene (economische bedrijfs-)verwachting voor 2010?

	Uitstekend jaar	Goed jaar	Normaal jaar	Matig jaar	Slecht jaar
Grootteklassen:					
Totaal	0,2%	10,6%	57,2%	30,7%	1,2%
Klein	0,1%	11,7%	60,5%	26,3%	1,4%
Middel	0,2%	10,0%	55,1%	33,6%	1,1%
Groot	1,0%	7,6%	52,4%	37,1%	1,9%
ZZP	0,0%	9,8%	66,7%	21,8%	1,8%
Soort bedrijf:					
Binnenlands	0,2%	11,0%	57,0%	30,9%	0,9%
Internationaal	0,8%	13,0%	55,0%	29,4%	1,9%
Logistiek	0,0%	17,9%	45,3%	35,0%	1,7%
Provincie:					
Drenthe	0,0%	22,6%	45,2%	29,0%	3,2%
Flevoland	0,0%	20,0%	60,0%	20,0%	0,0%
Friesland	0,0%	9,5%	62,7%	27,0%	0,8%
Gelderland	0,0%	7,2%	59,0%	32,9%	0,9%
Groningen	0,0%	9,9%	52,1%	35,2%	2,8%
Limburg	0,8%	11,6%	49,6%	35,5%	2,5%
Noord-Brabant	0,6%	11,6%	54,5%	31,3%	2,1%
Noord-Holland	0,0%	15,5%	55,4%	29,0%	0,0%
Overijssel	0,0%	9,4%	57,3%	32,5%	0,9%
Utrecht	0,0%	12,5%	55,2%	31,3%	1,0%
Zeeland	0,0%	10,9%	62,5%	25,0%	1,6%
Zuid-Holland	0,4%	8,4%	64,9%	26,0%	0,4%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:					
Agrarisch vervoer	0,8%	5,9%	64,7%	27,7%	0,8%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV) <i>Vervoer van zeecontainers</i>	0,6%	14,7%	61,8%	22,4%	0,6%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) <i>Distributievervoer</i>	0,0%	7,9%	57,6%	34,5%	0,0%
Autotransport	0,0%	20,8%	45,8%	33,3%	0,0%
Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA) <i>Vervoer met tank- of silo vrachtauto's</i>	1,1%	15,2%	59,8%	23,9%	0,0%
Exceptioneel transport <i>Buitengewoon vervoer met ontheffingen</i>	0,0%	3,6%	53,6%	42,9%	0,0%
Geconditioneerd vervoer	0,0%	14,0%	60,9%	24,3%	0,8%
Verenigde sierteeltvervoerders (VSV) <i>Vervoer van sierteelt</i>	0,0%	12,5%	62,5%	25,0%	0,0%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) <i>Vervoer met kiepauto's</i>	0,0%	7,9%	55,4%	35,6%	1,1%
Bouwmaterialen vervoer	0,0%	5,8%	48,4%	43,6%	2,2%
Afvalstoffen transport	0,0%	6,0%	59,8%	31,6%	2,6%
Rijdende Melkontvangst (RMO) <i>Melkvervoer</i>	0,0%	5,3%	73,7%	21,1%	0,0%
Saveetra <i>Vervoer van levende dieren</i>	0,0%	6,3%	78,1%	15,6%	0,0%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE) <i>Koeriers- en expresvervoer</i>	1,0%	22,3%	53,4%	22,3%	1,0%
Physical Distribution Group (PDG) <i>Physical Distribution</i>	0,0%	22,2%	37,0%	40,7%	0,0%
Stukgoederenvervoer	0,0%	14,0%	58,0%	26,0%	2,0%
Groupagevervoer	0,0%	5,3%	73,7%	15,8%	5,3%
Op- en overslagbedrijven <i>Hoofdactiviteit op- en overslag</i>	0,0%	10,0%	50,0%	40,0%	0,0%
Grondverzet bedrijven <i>Hoofdactiviteit grondverzet</i>	0,0%	25,0%	31,3%	43,8%	0,0%
Verhuur bedrijven <i>Hoofdactiviteit verhuur van materieel</i>	0,0%	9,1%	45,5%	36,4%	9,1%

Normaal jaar

Met 57% denken de meeste ondernemers dat 2010 een 'normaal' jaar wordt. Alleen heeft 'normaal' voor iedere ondernemer een andere betekenis. Uitgaande van de definitie 'niet goed, niet slecht', zal 2010 waarschijnlijk meer te bieden hebben dan 2009. Gelet op het feit dat begin 2009 van alle ondernemers 8% dacht dat 2009 een 'goed tot uitstekend' jaar zou worden, 32% dacht dat het een 'normaal' jaar, en 60% een 'matig tot slecht' jaar zou worden, is de verwachting over 2010 een stuk positiever (11% 'goed tot uitstekend', 57% 'normaal', 32% 'matig tot slecht'). Aangezien 2009 bood wat werd verwacht, mag nu verwacht worden dat 2010 een beter jaar wordt dan 2009. Bovengemiddeld positief over de toekomst zijn ondernemers bij Grondverzet bedrijven, Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE), Physical Distribution Group (PDG), Autotransport, Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA), Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV), Stukgoederenvervoer, Geconditioneerd vervoer en bij Verenigde sierteeltvervoerders (VSV).

Verwacht u in 2010 uw bedrijf uit te breiden of in te krimpen

	Personeel			Materieel			Diensten		
	Uitbreiden	Inkrimpen	Geëlijk houden	Uitbreiden	Inkrimpen	Geëlijk houden	Uitbreiden	Inkrimpen	Geëlijk houden
Grootteklassen:									
Totaal	12,5%	11,7%	75,7%	11,7%	12,1%	76,2%	21,8%	5,4%	72,9%
Klein	6,0%	6,1%	87,9%	7,4%	5,9%	86,8%	12,7%	4,8%	82,6%
Middel	16,7%	15,4%	67,9%	14,5%	16,0%	69,5%	26,8%	5,4%	67,8%
Groot	24,8%	21,9%	53,3%	20,0%	24,8%	55,2%	42,9%	9,5%	47,6%
ZGP	2,7%	2,7%	94,7%	6,2%	3,1%	90,7%	9,8%	3,6%	86,7%
Soort ZZP:									
Binnenlands	12,6%	11,4%	76,1%	11,5%	11,3%	77,3%	20,9%	5,4%	73,6%
Internationaal	11,8%	13,4%	74,8%	10,7%	13,4%	76,0%	22,1%	5,3%	72,5%
Logistiek	16,2%	14,5%	69,2%	11,1%	16,2%	72,6%	24,8%	12,0%	63,2%
Provincie:									
Nederland	12,5%	11,7%	75,7%	11,7%	12,1%	76,2%	21,8%	5,4%	72,9%
Drenthe	8,1%	19,4%	72,6%	9,7%	14,5%	75,8%	19,4%	3,2%	77,4%
Flevoland	20,0%	20,0%	60,0%	25,0%	20,0%	55,0%	25,0%	5,0%	70,0%
Friesland	7,9%	11,1%	81,0%	8,7%	9,5%	81,7%	21,4%	7,1%	71,4%
Gelderland	11,3%	10,8%	77,9%	8,6%	11,3%	80,2%	19,4%	6,8%	73,9%
Groningen	11,3%	16,9%	71,8%	14,1%	12,7%	73,2%	19,7%	5,6%	74,6%
Limburg	13,2%	9,9%	76,9%	12,4%	12,4%	75,2%	23,1%	2,5%	74,4%
Noord-Brabant	16,1%	12,2%	71,7%	13,7%	12,2%	74,1%	21,7%	6,8%	71,4%
Noord-Holland	12,4%	10,4%	77,2%	14,0%	13,0%	73,1%	24,4%	3,6%	72,0%
Overijssel	10,3%	12,8%	76,9%	11,1%	16,2%	72,6%	24,8%	6,0%	69,2%
Utrecht	17,7%	13,5%	68,8%	15,6%	16,7%	67,7%	21,9%	7,3%	70,8%
Zeeland	10,9%	7,8%	81,3%	15,6%	6,3%	78,1%	23,4%	4,7%	71,9%
Zuid-Holland	14,0%	8,8%	77,2%	10,9%	8,8%	80,4%	22,1%	3,2%	74,7%
Deelmarkt, hoofdactiviteit:									
Agrarisch vervoer	6,7%	15,1%	78,2%	6,7%	17,6%	75,6%	13,4%	5,9%	80,7%
Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV) (Vervoer van zeecontainers)	21,2%	9,4%	69,4%	18,8%	5,9%	75,3%	22,9%	4,1%	72,9%
Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN) (Distributievervoer)	15,8%	15,1%	69,1%	17,3%	15,1%	67,6%	33,8%	6,5%	59,7%
Autotransport Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA) (Vervoer met tank- of silo vrachtauto's)	25,0%	4,2%	70,8%	16,7%	12,5%	70,8%	16,7%	0,0%	83,3%
Exceptioneel transport (Buitengewoon vervoer met ontheffingen)	17,4%	9,8%	72,8%	16,3%	6,5%	77,2%	22,8%	3,3%	73,9%
Geconditioneerd vervoer Verenigde sierteeltvervoers (VSV) (Vervoer van sierteelt)	10,7%	17,9%	71,4%	10,7%	19,0%	70,2%	19,0%	8,3%	72,6%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) (Vervoer met kiepauto's)	18,5%	10,7%	70,8%	14,8%	11,9%	73,3%	23,5%	4,9%	71,6%
Verenigde Kiepauto Bedrijven (VKB) (Vervoer met kiepauto's)	15,0%	17,5%	67,5%	7,5%	20,0%	72,5%	30,0%	10,0%	60,0%
Bouwmaterialen vervoer	7,3%	13,0%	79,7%	8,5%	10,7%	80,8%	11,9%	6,8%	81,4%
Afstalstoffen transport Rijdende Melkontvangst (RMO) (Melkvervoer)	8,9%	11,1%	80,0%	9,8%	13,3%	76,9%	16,4%	3,6%	80,0%
Saveetra (Vervoer van levende dieren)	11,1%	13,7%	75,2%	9,4%	15,4%	75,2%	16,2%	7,7%	76,1%
Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven (VKE) (Koeriers- en expresvervoer)	2,6%	5,3%	92,1%	2,6%	7,9%	89,5%	2,6%	5,3%	92,1%
Physical Distribution Group (PDG) (Physical Distribution)	3,1%	6,3%	90,6%	6,3%	9,4%	84,4%	12,5%	3,1%	84,4%
Stukgoederenvervoer	15,5%	8,7%	75,7%	16,5%	11,7%	71,8%	40,8%	2,9%	56,3%
Groupagevervoer Op- en overslagbedrijven (Hoofdactiviteit op- en overslag)	18,5%	25,9%	55,6%	18,5%	25,9%	55,6%	40,7%	11,1%	48,1%
Grondverzet bedrijven (Hoofdactiviteit grondverzet)	8,0%	10,0%	82,0%	10,0%	8,0%	82,0%	12,0%	4,0%	84,0%
Verhuur bedrijven (Hoofdactiviteit verhuur van materieel)	15,8%	15,8%	68,4%	15,8%	21,1%	63,2%	31,6%	5,3%	63,2%
	15,0%	10,0%	75,0%	10,0%	15,0%	75,0%	45,0%	0,0%	55,0%
	0,0%	6,3%	93,8%	0,0%	6,3%	93,8%	6,3%	0,0%	93,8%
	27,3%	45,5%	27,3%	18,2%	27,3%	54,5%	9,1%	18,2%	72,7%

Uitbreiden of inkrimpen?

Plannen om uit te breiden liggen voornamelijk bij grote bedrijven. Een kwart van ondernemers bij grote bedrijven zegt dit jaar te investeren in uitbreiding van het personeelsbestand. Daarnaast zegt 20% het wagenpark uit te breiden en 43% is van plan het dienstenpakket uit te verbreden. Ondernemers bij Op- en overslagbedrijven zijn met 45% bovengemiddeld van plan te investeren in hun dienstenpakket. Ook ondernemers bij Verenigde Koeriers- en Expresbedrijven, Physical Distribution Group (PDG), Kwaliteit Distributeurs Nederland (KDN), Groupagevervoer, Verenigde sierteeltvervoers (VSV), Geconditioneerd vervoer, Alliantie Zeecontainer Vervoer (AZV) en bij Deelmarkt Tank Silo vervoer (DTSA) zijn bovengemiddeld van plan te investeren in het dienstenpakket.

